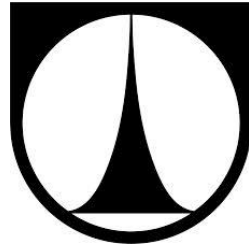

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
FAKULTA TEXTILNÍ

ANALÝZA SYSTÉMU
VÝVOJE TEXTILÍ A
ODĚVU V ITÁLII

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2015

MARIA GABRIELLI

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Fakulta textilní

ANALÝZA SYSTÉMU VÝVOJE TEXTILIÍ A ODĚVU V ITÁLII - STUDIE

Bakalářská práce

Studijní program: B3107 – Textil

Studijní obor: 3107R004 – Technologie a řízení oděvní výroby

Autor práce: **Maria Gabrielli**

Vedoucí práce: doc. Ing. Antonín Havelka, CSc.

TECHNICAL UNIVERSITY OF LIBEREC
Faculty of Textile Engineering ■

ANALYSIS OF THE ITALIAN TEXTILES AND CLOTHING DEVELOPMENT

Bachelor thesis

Study programme: B3107 – Textil

Study branch: 3107R004 – Technology and control of clothing production - clothing product

Author: **Maria Gabrielli**

Supervisor: doc. Ing. Antonín Havelka, CSc.

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Fakulta textilní

Akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Maria Gabrielli**
Osobní číslo: **T12000591**
Studijní program: **B3107 Textil**
Studijní obor: **Technologie a řízení oděvní výroby**
Název tématu: **Analýza systému vývoje textilií a oděvu v Itálii - studie**
Zadávací katedra: **Katedra oděvnictví**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Rešerše o textilní a oděvní výrobě v Itálii se zaměřením na analýzu výroby textilních vláken a textilií pro oděvní účely, porovnání vlastní italské výroby a exportu a importu. Vliv asijské konkurence na výrobu v EU.
2. Outsourcingová výroba textilií a oděvů v Itálii.
3. Analýza typů a druhů výroby oděvů a textilií, které trvale v Itálii zůstávají a proč, aplikace materiálů italského původu pro výrobu v Itálii.
4. Ekonomické zhodnocení možností a výhledu výrobce v oblasti textilií a oděvů v Itálii a vliv globalizace a cen.

Rozsah grafických prací: dle rozsahu dokumentace

Rozsah pracovní zprávy: cca 40 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

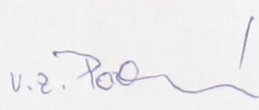
Seznam odborné literatury:

- MPO: Strategie prosazování obchodně-ekonomických zájmů České republiky v Číně 2005
- Jan Hammond and Kristin Kohler: E-commerce in the textile and apparel industries, harvard business school, brookings volume of brie papers 2000
- Ivan Gross, Stanislava Grosová : Tajemství moderního nákupu, VŠCHT Praha 2006
- Monika Leicht: Internet for supporting purchasing and supply management of small- and medium-sized enterprises in developing countries, Karlsruhe 2000
- Lynn Oxborrow : Changing practices in the uk apparel supply chain, results of an industry survey center for work and technology, nottingham-trent university 2000
- Ing. Marek Cozl : Změny ve firemním nákupu v prvních letech 21. století, Plzeň
- Commission of the european communities: evolution of trade in textile and clothing worldwide - trade figures and structural data , Brusel 2005

Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Antonín Havelka, CSc.
Katedra oděvnictví

Datum zadání bakalářské práce: 11. listopadu 2014

Termín odevzdání bakalářské práce: 14. května 2015

Ing. Jana Drašarová, Ph.D.
děkanka

doc. Ing. Antonín Havelka, CSc.
vedoucí katedry

V Liberci dne 11. listopadu 2014

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Současně čestně prohlašuji, že tištěná verze práce se shoduje s elektronickou verzí, vloženou do IS STAG.

Datum:

Podpis:

Anotace

Cílem této práce je zmapovat oblast textilu v Itálii, zjistit stav oděvnictví a to nejen z hlediska ekonomického (objem textilu, jež je vyroben a je určen k exportu a objem importu textilu ze zahraničí). V této práci se zabývám různými typy textilní výroby, které se převážně vyskytují v Itálii, různými stupni výroby, které jsou trvalé v Itálii a které jsou odsouzeny k přesunu výroby do zahraničí (jako např. výroba vláken, design, designatura plošných textilií a bližší náhled do výrobních procesů). Zaobírám se také Insourcigem a Outsoursingem v Itálii jejich příčiny a následky.

Hlavní přínos práce spočívá v celkovém zhodnocení italského textilu a jeho výhledu do budoucna jako například, které textilní oblasti se budou nadále přesouvat do zahraničí a které naopak zůstanou nebo se budou vracet.

Anotation

The aim of this work is to map different fields of textiles in Italy, check the status of clothing production and this not only in economic terms (quantity of textile which is product and intended for exportation and importation of textiles from abroad). In this work I deal with different types of textile production (which mainly occur in Italy), varying levels of production that are persistent in Italy and which are destined to move abroad (eg. fiber and fabrics production, design). I also treat the argument about Insourcong and Outsourcing in Italy and their causes and consequences.

The main contribution of this thesis lies in the overall assessment of the Italian textile and his vision for the future like for example, which sectors of textile production will continue to move abroad and which will remain or return in Italy.

Obsah

Úvod	1
1 Textilní oděvní výroba v Itálii se zaměřením na analýzu výroby textilních vláken a textilií pro oděvní účely. Vztahy se zahraničními trhy. Vliv asijské konkurence na výrobu v Itálii.	3
1.1 Způsob správy módního sektoru	3
1.2 Role <i>Made in Italy</i> na zahraničních trzích.....	5
2 Outsourcigová výroba textilií a oděvů v Itálii.....	7
2.1 Vývoz italského zboží do zahraničí	7
2.2 Dovoz zahraničního zboží do Itálie.....	8
2.3 Sourcing a Outsourcing v textilním sektoru	8
3 Analýza typu a druhů výroby oděvů a textilií, které trvale zůstávají a proč, aplikace materiálů italského původu pro výrobu v Itálii	10
3.1 Počátky textilního průmyslu	10
3.2 Vývoj italského textilního průmyslu a trhu	13
3.3 Textilní vlákna	15
3.3.1 Přírodní vlákna – rostlinná	15
3.3.1.1 Bavlna (CO).....	15
3.3.1.2 Len (LI)	19
3.3.1.3 Vlna (WO).....	22
3.3.1.4 Hedvábí (SE)	27
3.3.2 Chemická vlákna z přírodních polymerů	30
3.3.2.1 Viskóza (VI)	31
3.3.2.2 Acetátové vlákna.....	32
3.3.3 Chemická vlákna ze syntetických polymerů	34
3.3.3.1 Polyamidová vlákna (PA).....	34
3.3.3.2 Polyesterová vlákna (PL)	37
3.4 Italské oděvní módní firmy	38
3.4.1 Moschino	38
3.4.2 Roberto Cavalli	38
3.4.3 Benetton.....	39
3.4.4 Golden Lady	39
4 Ekonomické zhodnocení možností a výhledu výrobce v oblasti textilií a oděvů v Itálii a vliv globalizace a cen	40
4.1 Globalizace evropského trhu	40
4.2 Platy, ceny výroby a jejich důsledky.....	42
4.2.1 Dodavatelé pro všechny	43
4.2.2 Rychlost zaplacená pracovníky	43
4.2.3 Platy.....	44
Závěr.....	47
Bibliografické zdroje.....	49
Internetové zdroje.....	50

Úvod

Textilní a oděvní průmysl je v Itálii velmi strategické odvětví zpracovatelského průmyslu a jeho důležitou částí je tzv. *Made in Italy*. V Evropském měřítku je dosah textilního a oděvního průmyslu velmi relevantní : připadá mu 36,3% z celkového počtu firem, nabízí práci zhruba 23,6 % obyvatel a vytváří 25,5% obrátu. Na italské národní úrovni existují více jak 100. 000 firem a asi 890.000 obyvatel je zaměstnáno v tomto sektoru.

Termín *Made in Italy* se vztahuje na výrobky a služby, na které je Itálie velkou mírou specializovaná a známá jako symbol excelence po celém světě kvůli charakteristice kvality, inovace, designu, zákaznického servisu, rychlého dodání a konkurenceschopným cenám.

Made in Italy není jen známkou kvality, ale i model průmyslové organizace, v nichž firmy začali s charakteristickým silným poutem k teritoriu a věrností k řemeslům až k dnešním dnům, kdy disponuje pokročilými službami, které mohou spravovat zároveň fáze tvorby, výroby, distribuce a marketingu.

Mezi různými odvětvími je jistě módní sektor jedním z nejdůležitějších a také rozhodně jedno z nejvíce konkurenčních.

Určujícím faktorem pro prvenství ve světě je zkušenost, která se promítá do umění ve zpracování primárních surovin, zpracovaných objemů a vysokou úrovní techniky a technologie.

Tyto dva aspekty (umění a technologie) pomohli dosáhnout výrobkům v různých odvětvích velké kvality a nezpochybnitelné dokonalosti, která přitahuje zaslouženou pozornost spotřebitelů po celém světě.

Textilní průmysl hraje důležitou roli v italské ekonomice, protože nejen zaměstnává velký počet zaměstnanců a vytváří významný podíl přidané hodnoty domácího výrobního odvětví, ale je to jedno z nejvýznamnějších odvětví italského obrazu ve světě.

Díky integrovanému dodavatelskému řetězci na všech úrovních je možné přejít od prvotní suroviny až k hotovému textilnímu výrobku. Schopnost udržet pevné vedení v řízení tohoto řetězce je základem italského úspěchu v tomto odvětví. Textilní průmysl

exportuje do zahraničí značný podíl výrobků a výsledkem je, že zaujímá velkou část italského ekonomického rozpočtu.

Itálie se vyznačuje nad svými konkurenty rostoucí globalizací tržního odbytu. Hlavními místy odbytu, pro textilní výrobky, jsou ty evropské, ale sektor vykazuje vysokou dispozici vůči vzdáleným trhům jako jsou Spojené státy a Asie. Pozorování zemí, kde Itálie vyváží své produkty, potvrzuje význam textilního průmyslu k těmto oblastem světa, kde jsou spotřebitelé bohatší a pozorní co se týče kvality výrobků.[1]

1 Textilní oděvní výroba v Itálii se zaměřením na analýzu výroby textilních vláken a textilií pro oděvní účely. Vztahy se zahraničními trhy. Vliv asijské konkurence na výrobu v Itálii.

1.1 Způsob správy módního sektoru

Módní průmysl, který se vztahuje na textil, oděvy, kůže, kožené zboží, obuv vytváří v Itálii už více jak dvě desetiletí velmi důležitou činnost pro celou ekonomiku země. Jako průměr „na obyvatele“, hodnota italské módy je větší než hodnota dopravních prostředků v Německu a elektronických výrobků v Japonsku. Móda poskytuje zaměstnání 890.000 lidem v celé Itálii a obsadila přibližně 100. 000 podniků. Činnost módního průmyslu je jediná věc v které má Itálie světovou nadvládu, protože drží pozici na žebříčku největších podílů ve vývozu textilních produktů mezi státy G8.

Až na neuvěřitelné podnikatelské dovednosti Italů existují další důvody úspěchu *Made in Italy*. Faktory jsou v těchto dvou oblastech: Tvůrčí prostor založený na kultuře, historii a kulturním dědictví a na oblasti technologie v textilním průmyslu jako jsou například stroje.

Ve skutečnosti v oblastech týkající se spotřebitele (oděvy, nábytek, bytové zařízení atd.) je zřejmý pozitivní vliv historických tradic, které stále přetrvávají v kultuře, ve smyslu estetiky a řemeslné dovednosti Italů.

Výrazným prvkem úspěchu *Made in Italy* je celistvost výrobního řetězce: Itálie úspěšně dohlíží na všechny fáze vývoje textilního oděvu, od výroby přízí a tkanin k oděvům kde dochází na velmi důležitou část výroby jako jsou dokončovací práce. Mimo jiné je v Itálii velmi důležitý strojírenský průmysl, který produkuje mechanické systémy používané textilními firmami (strojní zařízení pro předení, tkaní, barvení, zušlechťování, balení atd). Blízkost mezi výrobcí mechanických strojů a jejich uživateli byla a je rozhodující z hlediska inovace v módním průmyslu. Tyto dva prvky (integrita textilních a strojních firem) pomáhají maximalizovat zdroje inovací a tvořivosti, které se přidávají do zpracování každého výrobku.

Nicméně, tyto dva faktory musí být velmi dobře kombinovány ze strany protagonistů módního průmyslu:

- Skupiny nebo komplexní podnikové struktury
- Průmyslové oblasti

Je jasné, že skupiny nebo komplexní podnikové struktury módního průmyslu se snaží být konkurenceschopnější a silnější, aby mohli zákazníkům dodávat jen kvalitní výrobky. Nejoriginálnějším rysem italského průmyslu po válce byla reprezentace italského textilního průmyslu průmyslovými oblastmi. A proto také se italské móda rozděluje do různých teritorií: Como příze a tkaniny z hedvábí; Biella, Prato a Vicenza příze a tkaniny z vlny, Castelgoffredo punčochové zboží, Carpi a Treviso pletářství, Empoli oděvy z kůže, Pesaro jeansové zboží a Brenta obuvnictví.

Povaha těchto průmyslových oblastí je vysoce flexibilní a dynamická v jejich organizaci a má neustálou potřebu obnovovat produkci a přizpůsobovat se požadavkům trhu. Dali vznik proto vhodným podmínkám pro vytvoření, v odlišných částech Itálie, různá centra zpracování (Milano, Florencie, ale i v Severo-východních regionech), kde průmyslové výrobky jsou projektovány, vykonstruovány, zkoušeny za soustavné asistence průmyslových podniků. Tato „kreativní síť“ je dnes zásadní pro kompletní průmyslovou činnost, která dodává nápady a inovativní řešení nezbytných pro módní průmysl.

Průmyslové oblasti hrají zásadní úlohu v sjednocení nesčetném množství malých a středních podniků (často spezializovaných) a díky nim se dostávají ke klíčovým výhodám pro textilní a oděvní sektor (vysoká tvořivost, citlivost na změny v módě), oblast jako celek všech těchto malých a středních aktivit může v tom případě konkurovat v globalizovaném světě silných mezinárodních ekonomik.

Ve stručnosti, tajemství úspěchu *Made in Italy* je v tom že, Itálie dokáže spojit dva důležité faktory jako jsou Tvořivost a Technologie, vytvářejí tím pádem výrobky na vysoké úrovni, které jsou použitelné a nositelné a proto prodávané ve světě s velkými výnosy. Díky těmto všem faktorům mottem italské módy je „Pěkné a dobře udělané“ („Bello e ben fatto“).[2]

1.2 Role *Made in Italy* na zahraničních trzích

Made in Italy má v posledních 25 až 30 letech čím dál tím více rostoucí roli v zahraničním obchodu: zejména v módním sektoru bytového textilu a s tím spojeném strojírenství. Sektor textilních oděvů, i přes těžkou ekonomickou krizi, která zachvátila průmysl a italskou ekonomiku jako celek, zůstává ve světě na prvních pozicích a to díky tvořivosti, originalitě, designu a technickým inovacím.

Roční obrat italského módního průmyslu na mezinárodním trhu je 48 miliard. Itálie je na druhém místě na světě jako nejvíce aktivní stát v tomto sektoru, na prvním je Čína, a to i přesto, že Itálie nemá levnou pracovní sílu a velké množství prvotních surovin jako Čína. Vysoká dynamičnost v posledních letech a to jak z hlediska exportu, ale i importu dokazuje neustálé zvětšování italského módního trhu v zahraničí: v posledních 4 letech se vyváží skoro 56% domácí produkce, zatímco třetina domácí poptávky je splněna dováženými výrobky.

Na evropské úrovni italský průmysl pokrývá 35% výroby a textilní průmysl (vynecháním produkce textilních materiálů a obuvi) pokrývá až 37,3%. Navzdory těmto faktům, sektor byl velmi těžce zasažen krizí a to hlavně posílením eura a tím souvisejícím oslabením pozice na konkurenčním mezinárodním trhu. Největší příčinou bylo zejména oslabení eura vůči dolaru: devalvace dolaru zablokoval roční růst odvětví na - 4,3%, čímž se zpomalilo mírné oživení trhu z minulých let. Vývoz textilních a oděvních výrobků udržují nadále vzestupný trend. V posledních letech se celkově toto odvětví zhoršilo o 4%, především kvůli snížení vývozu, který se snížil o 6%. Průměrný obrat tedy se snížil o 4,3 % a to jsou větší ztráty než v roce 2002 v kterém, ale vstoupili do krize jen primární výrobní oblasti.

Mezi hlavní trhy, kam Itálie vyváží, jsou v posledních pěti letech důležité země východní Evropy, nejen z hlediska oblíbenosti výrobků vyrobených v Itálii, ale i z hlediska jak je tomu je například u Rumunska (když ještě nebylo součástí Evropské unie), kde narůstají obchodní výměny vyplývající z režimu pasivního zušlechťování obchodu (celní režim, který povoluje vývoz výrobků mimo Evropskou unii a povoluje jeho nadále zpracování a poté vracení na území Evropské unie) . Dovoz textilu a oděvu se na rozdíl od vývozu postupem času zvyšuje. Tento trend může být následkem dvou příčin: na jedné straně konkurenceschopné výrobky vyrobené výhradně v zahraničí

(asijské státy), kde tyto státy se čím dál tím více přibližují ke vkusu a chuti spotřebitelů ze západu; na druhé straně zvýšení outsourcingu výroby, která sice vede ke zvýšení obchodu mezi státy, ale na druhé straně snižuje import zahraničních produktů na italský trh. Významné podíly dovozu pochází z Číny a Indie (země s nízkými náklady na pracovní sílu a velkým objemem produkce) z Rumunska, Tuniska a Turecka.[8][10]

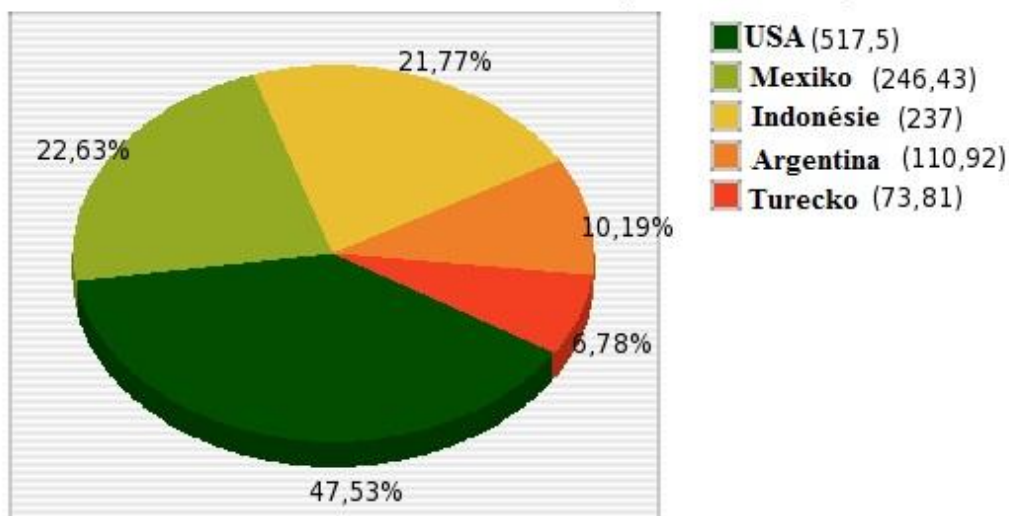
2 Outsourcingová výroba textilií a oděvů v Itálii

2.1 Vývoz italského zboží do zahraničí

Po italském textilním zboží je ve světě velmi velká poptávka. Z celého světa je nejvíce dováženo do Francie kam jde skoro 11% výrobků z celkového objemu vyvezeného zboží, které má hodnotu 41 miliard euro. Mluvíme tu o celkovém textilním sektoru jako textilní vlákna tak i plošné textilie, výrobky z kůže a dokončené oděvy. Do Německa Itálie vyváží až 10% celkového zboží, do Švýcarska 7%, USA 6,5% a do Velké Británie 5 %. Ostatních 60,5 % zboží je vyváženo do ostatních zemí na světě, jako Rusko, Čína, Japonsko, Jižní Amerika atd.

V posledních letech se projevil trend, kde velká část italských investorů začali investovat do zahraničních zemí zabývajících se textilním průmyslem. Mezi tyto země patří USA, Mexiko, Indonésie, Argentina a Turecko.

Hlavní zahraniční destinace investorů (v milionech euro)

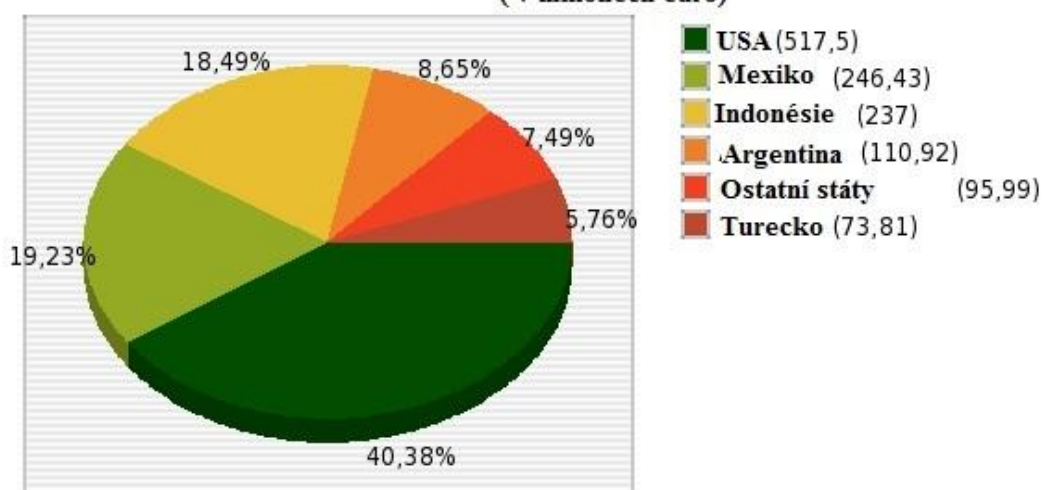

2.2 Dovoz zahraničního zboží do Itálie

Největšími zahraniční dovozci textilního zboží do Itálie jsou, z celkové hodnoty 589 miliard euro v posledních dvou letech, USA s 18%, Čína s 10%, Německo s 9%, Japonsko s 7% a Francie s 5,5%. Zbýlých 50,5 % je veškeré zboží dovezené z ostatních států světa.

I mnoho zahraničních investorů investují do italského textilního průmyslu. Mezi tyto země patří mnohdy ty samé do kterých investují italské investiční společnosti.

**Země odkud pochází hlavní zahraniční investoři italského textilního průmyslu
(v miliónech euro)**

2.3 Sourcing a Outsourcing v textilním sektoru

Již několik desítek let, se společnosti ze západu, s cílem snížit výrobní náklady a být schopni konkurovat výrobcům z rozvíjejících se zemí, začali přemísťovat své textilní fabriky a společnosti do rozvíjejících se zemí.

Na počátku tyto firmy jen nakupovali ze zahraničí polotovary a komponenty, které poté sami nadále zpracovávali v Itálii ve svých fabrikách. Následně začali outsourcovat hotové zboží v těchto fabrikách a dovážet již hotové výrobky na italský trh, až nakonec se stali sami majitelé nebo vedoucí těchto zahraničních firem. První

případy nákupu již hotových výrobků ze strany italských společností v Číně se zaznamenávají již před 25 lety.

Na počátku tento systém dovozoval těmto firmám nabýt velkým výdělkům. Většinou šlo o výrobky střední nebo velmi malé kvality. A ještě dnes tomu tak je, i když během času kvalita čínských výrobků pomalu stoupá.

Je jasné, že tyto italské firmy neviděli Čínu jako možný textilní trh k dovozu italského zboží, ale jenom jako nejlepší systém jak mít co největší výdělky na výrobcích.

Sourcing v posledních letech snížil v Číně svůj rozsah, protože Čína v prosinci roku 2001 vstoupila do WTO (World Trade Organization – Světová obchodní organizace) a sami čínští podnikatelé začali přemísťovat svoji produkci do zahraničí. Ještě stále, ale naštěstí existuje pro italské firmy určitý volný prostor v podnikání, ale během času (jestli integrace čínského textilního průmyslu bude nadále takto stoupat) se tento prostor bude exponenciálně zmenšovat.

V případě Outsourcingu se zadává práce čínským firmám. Kvůli menším nákladům jsou italské firmy ochotny vzdát se know-how designu, kreativity a inovací čínským společnostem a díky tomu značka *Made in Italy* ztrácí čím dál tím více časem na svoji hodnotě. I v tomto případě, kdo zadává práci čínským firmám získává velké výdělky díky rozdílu cen pracovních sil a nízkých cen prvotních materiálů a zdrojů.

Skutečností je, že v dnešní době, jsou na čínském území více jak 500 tisíc zahraničních firem a nevyčísitelně mnoho firem, které práci ze zahraničí objednávají o exportují. Čína se stala obrovským tzv. „training center“, kam se v posledních letech přemístilo neuvěřitelně velké množství informací, od vyspělé technologie až po know-how, tyto informace umožnili Číně získat velmi impozantní a bohaté znalosti v průmyslovém a obchodním sektoru.

V Itálii, omezená velikost společností a nedostatek zkušeností v oblasti internacionalizace nedovolili investovat do výrobního průmyslu v Číně. K nedostatku financí se ale přidává strach nejen ze zeměpisné vzdálenosti, ale také rozlišnosti kulturní a legislativní. Kromě toho, že Čína je jedním z největších světových vývozců na světě, je také jedním z největších dovozců.

Model malé italské firmy, která byla synonymem kreativity, dynamiky a efektivity s postupujícím časem ztrácí svojí funkci v tomto čase globalizace.[44][45]

3 Analýza typu a druhů výroby oděvů a textilií, které trvale zůstávají a proč, aplikace materiálů italského původu pro výrobu v Itálii

3.1 Počátky textilního průmyslu

Oblast známá jako Alto Milanese (nyní se nachází mezi Milánským krajem a tím Vareským), byla první scénou průmyslových aktivit a také byla jednou z prvních italských oblastí, kde se vytvořil pevný základ prvních textilních průmyslových procesů v celé Itálii. Mezi dalšími kraji, kde se začali vyskytovat první známky průmyslu v oblasti textilu byli: Bergamo (vlna, bavlna a v posledních letech syntetické vlákna), Biella (výroba a zpracování vlny) a Como (hedvábí). Tyto oblasti využívaly výhod blízkosti Milána (zprostředkované komunikace byly uspořádány do těchto oblastí), ale v ten samé chvíli využívali toho, že měli svoji vlastní autonomii.

Nicméně, vývoj v těchto oblastech nebyl vytvořen náhodou a díky standardním faktorům, ale paradoxně, kvůli chudobě a nedostatku zdrojů v těchto krajích. Zemědělské výnosy např. v Alto Milanese byli ve skutečnosti velmi nízké, v důsledku špatné úrodnosti půdy, která nebyla schopná zadržovat vodu a živiny a měla tendenci se měnit ve vřesoviště. Práce na zakázku (chov bource morušového, spřádání a tkaní vlny, lnu nebo bavlny..) byla tedy jedinou možností k přivýdělku, tímto způsobem si mohli zemědělci získat potřebný výdělek k životu.

Tyto praktiky měli velmi dlouhou historii, s kořeny v malých venkovských řemeslech a ve faktu, že si rolníci vyráběli tyto produkty i samy pro sebe. Díky začlenění do širšího trhu se příjmy rolníků zvýšili, protože se mnoho výrobních procesů decentralizovalo z Milána do přírody. Systém práce na zakázku, které se začalo velmi rozvíjet v tomto kraji nicméně neznamenovalo ještě industrializaci v pravém slova smyslu, spíše soubor malých dílen a aktivit roztroušených v krajině a v domácnostech rolníků: některé sektory nikdy nepřešli k průmyslové výrobě (například výroba hedvábí, která se nevyrovnala ostatním zónám v Lombardii) a nebo dokonce i zanikly před začátkem 19. Století (jako například zpracování železného vlákna v Busto Arsizio).

Kolem poloviny 18. Století se v Lombardii začala zotavovat ekonomika, výroba v Alto Milanese začala být mnohem mohutnější a orientovala se ke zpracování bavlny. Oscilace rakouské ekonomie a změny celních pravidel v napoleonském období podmínili vývoj odvětví výroby bavlny, která byla hluboce závislá na cizích zemích, zejména z hlediska dodávky surovin. Výroba byla stále roztržštěná, a využívali se technologie a organizace starého typu. V podstatě se předení odehrávalo v domovech rolnických rodin a ruční tkaní na vesnicích a protože dodávky příze byli velmi skromné, tkali se jen nejpotřebnější polotovary. Tímto způsobem byly vyrobené zejména nekvalitní látky, které měli však velký potenciál v tomto období, protože se šířili velmi rychle : 18. a 19. Století bylo „revolucí oblékání“ pro sociální vrstvy, jelikož tito začali přecházet z oblečení vytvořeno především z vlny k oblečení vytvořeno z bavlny, které bylo lehčí, míň drahé a jednoduše se čistilo.

Domácí výrobní systém byl koordinován obchodníky (často skromní vlastníci půdy v oblasti), kteří poskytovali suroviny a starali se o odběr hotového výrobku. I z hlediska podnikatelů, výběr tohoto průmyslu byl stimulován díky mechanismu podobnému rolníku-dělníku: výdělků z pronájmů pozemků apod. (tzv. život z renty) nevynášel mnoho a tak mnozí se začali sklánět k rizikovějším investicím v oblasti obchodu a průmyslu. V této optice země měla rezervní roli a chránila před krizí nebo před bankrotem netradičních aktivit. Nelze tedy hovořit o plně kapitalistickém způsobu výroby, v první řadě protože obchodníci byli stále postavy tradičního charakteru pro které výrobní proces byl jen doplňkem obchodního sektoru (nebo dokonce doplněk výdělků z úrody). Kromě toho práce byla odvedena tradičními rolnickými rodinami s velmi malými investicemi a kontroly práce ze strany podnikatelů. Tyto faktory se měli dopad na úkor kvality a na vylepšení technologických procesů, ale na druhou stranu dovolilo velký prostor pro flexibilitu, který mohl vstřebat napětí trhu ve fázi vývoje(byl velice ovlivňován vnějšími podmínkami např.celní politika).

Navrácení rigidního ochranného systému ze strany Rakušanů stimuloval některé významné změny v průmyslu (mimo pašování mezi Piemontem a Švýcarskem). Vzhledem k tomu, že primární suroviny byly méně ovlivněny z hlediska daní než tkaniny a příze, zájmy podnikatelů se po prvních zkušenostech v mechanizaci předení a tkaní zaměřily na zvýšení vlastní výroby těchto produktů. Je potřeba také poznamenat, že v těchto letech se zvýšilo rozšíření bavlněných produktů mezi lidové vrstvy a tím i

trhu. V roce 1836 je v Alto Milanese obsazeno již 19 000 míst (s celkového regionálního počtu 40 600) a toto číslo se do 1845 zvýšilo nadvakrát. Textilní povolání začalo usazovat kořeny v sociální struktuře, stačí si uvědomit že v polovině 19.století okresy Busto a Gallarate mělo populaci méně než 50 000 obyvatel a 20 000 s nich bylo zaměstnáno v tomto sektoru. V tomto období sestoupili do výrobního procesu rodiny, které se v druhé polovině tohoto století stali velkými bavlnářskými dynastiemi (Crespi, Turati, Candiani, Ponti, Cantoni atd.).

Nelze, ale ještě mluvit o čistě podnikatelských osobách: protagonisté této fáze, kdy se rozrůstá bavlnářský průmysl, měli stále charakter velkostatkářů a zejména obchodníků. Kromě toho, průmysl jako celek byl stále velmi zaostalý: předení bylo stále záležitostí venkovských oblastí, byla omezena dostupností vodní energie (parní stroj byli velmi drahé, z důvodu velkých nákladů na dovážení uhlí), kromě toho, výroba byla omezena jen na nekvalitní výrobky, které mohli konkurovat s těmi dováženými na které byli aplikované celní poplatky.

Hlavní překážkou k modernizaci sektoru byl reprezentován tkaním: existovali jen pár stovek mechanických tkacích strojů proti 20 000 ručních tkacích rámců. Tento „manuální“ systém byl převážně rozšířený v centrech města, kde nebyli žádné mechanické tkací stroje, nevýhodou tohoto systému byla nízká produktivita a kvalita, na druhou stranu výhodami byli nízké náklady pro podnikatele, kteří takto nebyli nuceni k velkým investicím. Ve skutečnosti, rodin podnikatelů zapojených do tkaní mechanickým způsobem bylo ani ne 12 (Alto Milanese), oproti s hustou řadou obchodníků-podnikatelů kteří koordinovali práci na zakázku v domovech tkalců (kteří nejen odváděli tuto práci ale i odváděli práci jako rolníci). Zavádění mechanického tkaní vyžadovalo značný investiční majetek a především definitivní rozhodnutí pro vstup jen do průmyslové aktivity a vzdání se výhod, které přinášel výrobní proces na zakázku v domovech dělníků. Tento tradiční systém, ale nepředpovídal dobré vyhlídky do budoucnosti a proto pár odvážlivců, kteří si toto uvědomili, začali řídit své aktivity v modernějším smyslu: již v roce 1854 Cantoni z Legnana zařídil mimo mechanické tkalcovny i oddělení pro barvení a bělení, vytvořil tak kompletní integraci všech fází zpracování bavlny. Mezi dalšími prvními podnikateli průmyslového charakteru byli například Giovanni Battista Mazzoni z Prato (zahájil výrobu textilních strojů) a Alessasndro Rossi (první stroje na páru). Během času se stále více a více podnikatelů

rozhodlo investovat a pracovat v tomto oboru, začali se zajímat a investovat do nových technologií (stroje, typy zpracování materiálů, objevení nových typů materiálů atd). [3][6]

3.2 Vývoj italského textilního průmyslu a trhu

Počátky specializace Itálie v textilním sektoru se datuje k řemeslným obchodům a obchodníkům od dob renesance. Úseky celého historického období, který jde od poválečného období až po současnost, je možné identifikovat na dvě hlavní části, z nichž každá se skládá ze tří dílčích období. První úsek zaznamenává vývoj od doby poválece až k začátkům 70.let, druhý od začátku 70 let k roku 2000.

Tyto dvě období se rozdělují mezi 1969 a 1973 a to kvůli třem významným událostem: italský „Horký podzim“ v roce 1969 (období třídních bojů), prohlášení o nesměnitelnosti dolaru na zlato v roce 1971 s následným koncem Brettonwodského systému (systém na regulaci mezinárodních měnových vztahů) v roce 1973 a první ropný šok v letech 1973 až 1974. Tyto události měly velký vliv nejen na scénáři, ale na samotnou podstatu průmyslového systému na národní i mezinárodní úrovni.

V letech 1945 a 1973 západní země a Itálie zaznamenaly obrovský růst svých ekonomik, v následujících třech úsecích: rekonstrukce v poválečném období (1945-1950), vzchopení se italské ekonomiky (1951-1963), ekonomická krize (1963-1964) a odborové boje (1964-1972. Od roku 1973 do roku 2000, však značí zpomalení růstu západních ekonomik a velký tlak na konkurenceschopnost podniků mezi sebou a systémy. Toto období je obdobím, které přes některé mezistupněm, vede ke globalizaci.

V této fázi se dají rozlišit mnoho dílčích období: průmyslová restrukturalizace v 70. letech po „Horkém podzimu“ a po prvním ropném šoku (1963-1980), 80.léta charakterizované nedostatkem reforem, na začátek procesu zmenšování stavů ve zpracovatelském průmyslu (1981-1991), 90. léta značené měnou krizí, nízký hospodářský růst a přestup na euro.

Každé z těchto období a dílčích obdobích odpovídají na jinou konotaci, kvalitativní a kvantitativní, italského průmyslu.

V letech bezprostředně následujících po skončení 2.světové války, Itálie dodržuje politiku otevřenosti pro zahraniční obchod, která vede k hospodářskému růstu díky vývozu, který má velmi důležitou roli v textilních průmyslových odvětvích. V tomto období textilní průmysl, který měl dlouhou tradici již v předválečném období, využil liberalizace obchodu a to ji umožnilo být konkurenceschopný od samého začátku. Na začátku 50.let je Itálie zemí, kde 50% zpracovatelského průmyslu zabírají tradiční oblasti výroby. Mezi nimi oděvní průmysl vykazuje dominantní roli.

Například v roce 1951 byl podíl vývozu textilu a oděvů 48% z celého zpracovatelského průmyslu, zatímco zaměstnanost dosáhla 29%. Velký rozvoj průmyslu se odehrává v 50 letech, během kterých se základy výroby měnily mimořádným způsobem a tím zlepšily technologie průmyslového odvětví.

Hospodářský zázrak vypršel na konci roku 1963 s hospodářskou krizí (1964-1965), snížilo se tempo růstu a začátek konfliktu odborů vedli k slavnému „Horkému podzimu“. I přes pokles sazeb růstu, zaměstnanost ve zpracovatelském průmyslu roste v období 1961-1971 o více než 18%.

V jednotlivých odvětvích zpracovatelského průmyslu pokračovali změny zahájené v předchozím desetiletí, změny kde tradiční sektory ztráceli kvóty jak v exportním odvětví tak v zaměstnanosti a kde sektory nazývané *specialized suppliers* (např. strojírenství) vynikají. V tradičních odvětvích v roce 1971 zaměstnanost ve zpracovatelském průmyslu klesla na 48% a vývoz textilu a oděvu na 28% a to díky strojírenskému odvětví, které velmi zesílilo svou pozici. Odvětví strojírenství dosáhlo v zaměstnanosti 22% a 26% ve vývozu.

V 70.letech se scéna dramaticky změnila, kvůli ropnému šoku, který způsobil zpomalení globálního ekonomického růstu a rychlý růst cen prvotních surovin. V ten samý moment se státy s nízkými náklady na pracovní sílu začínají porozhlížet na mezinárodním trhu a nastala i změna životního stylu spotřebitelů, kde se jejich chutě stále více začali rozlišovat a být sofistikovanější. Italský systém jako celek, díky z hlavní části rozšíření malých a středních podniků, byl schopen překonat bez problémů všechny obtíže až do té míry, že v těchto letech se začal šířit ve světě tento „soubor dovedností“ stylistických a inovativních definována jako *Italian Style*, přítomnost produktů jako textil a oděvu se na mezinárodním trhu stávají převládající.[12][13]

3.3 Textilní vlákna

3.3.1 Přírodní vlákna – rostlinná

Přírodní textilní vlákna jsou materiály z rostlin, živočichů a nerostů upravené pro textilní použití beze změny jejich chemické struktury.

3.3.1.1 Bavlna (CO)

Bavlna je nerozšířenější a nejvíce využívané textilní přírodní vlákno a také zaujímá nejvyšší místo v žebříčku v oboru pěstování nepotravinářské zemědělské produkce. Hraje vedoucí roli v každodenním životě a je jeho základem pro 190 miliónů lidí, kteří se zabývají jejím pěstováním ve více jak 80 státech světa a 60 miliónů lidí se zabývá poté jejím zpracováním na příze, tkaniny, olejů nebo jako proteinové doplňky pro krmiva hospodářských zvířat získaných z bavlněných semen.

Bavlna se pěstuje v rozmezí mezi 40° severní šířky a 30° jižní šířky, na celkové ploše 30 miliónů hektarů (plocha celé Itálie, včetně ostrovů), v celku je světová produkce kolem 19 miliónů tun vláken. Nejstarší nálezy bavlněných textilií se datují k 5300 Př.n.l. V Itálii má bavlna dávnou tradici od té doby co byla přivezena Saraceni v IX. Století; pěstování se poté rozšířilo pod vládou Normanů a Švábů a potom se rozšířila podél pobřeží Kalábrie. Největší plocha, kde se pěstovala bavlna byla 88 tisíc hektarů v roce 1864 během světové krize obchodu, která vytvořila značné obtíže v textilním průmyslu, který značně vzkvétal v tomto období v Anglii. Další nárůst byl zaznamenán v roce 1941 během druhé světové války, kdy mezinárodní obchod byl snížen na minimum. Bavlna se nadále pěstovala až do 60.let v některých oblastech na jihu a ostrovech Itálie, kde klima umožňovalo vhodný a regulérní průběh životního cyklu rostliny. Na konci 60.let začal rapidní pokles (ekonomický, technický, sociální a politický včetně nízké tržní hodnoty), který zapříčinil omezené výnosy, nedostatek pracovních sil a absence mechanizované sklizně bavlny.

a) Pěstování a sklizeň bavlněných vláken

Semena bavlny při vysazení musí být bez skořápky, ideální teplota setí by neměla být nižší nežli 18°C, optimální teplota je 35°C. Sklizeň by měla

být provedena 7-10 dní poté co se otevře kapsle (tato operace může být provedena ručně nebo pomocí strojů. Ruční sběr je mnohem delší a dražší, ale dá mnohem lepší výsledky (pro bavlnu vysoké kvality je tento způsob stále nejrozšířenější, protože se při ručním sběru můžeme rovnou zbavit cizích předmětů, nezralých vláken apod., které se vyskytují a nebo se mohli vyskytovat při sběru strojním).

Slizeň je uložena ve speciálních skladech kde jsou podrobeny přirozenému sušení (expozici na vzduchu) nebo umělému (pomocí speciálních sušáren). Zabraňuje se tak vznikání plísní, které by se mohli vytvořit nadměrnou vlhkostí a také tím předcházíme samovznícení produktu kvůli fermentaci. Další fáze jsou: vyzrňování (oddělování vláken od semene), balení a přeprava. V bavlnárně, která se obvykle nahází v blízkosti místa sklizně, se balíky rozvolňují, čistí a mísí (tyto procesy probíhají současně a nelze je od sebe oddělit).[19]

Tabulka 1 - Vlastnosti bavlněných vláken [15]

<i>Délka vlákna</i>	10-60 mm
<i>Jemnost</i>	0,8 – 2,85 dtex
<i>Tloušťka</i>	15-35 μm (mikrometrů)
<i>Pevnost</i>	2,7-4, 3 cN/dtex (za mokra 100-110 cN/dex)
<i>Tažnost</i>	3-10% (za mokra 3,6-12 %)
<i>Měrná hmotnost</i>	1,52 g/cm ³

V obchodním sektoru je obecně bavlna klasifikována takto:

Bavlna Sea Island (Severní Amerika) – vlákno je hedvábné je považováno za vysoce kvalitní a je používáné z většiny na rafinované výrobky. Délka vlákna se pohybuje od 3,8-6,3 cm, tloušťka 11-13 μm a barva je bílá.

Egyptská bavlna – je známá také pod názvem Jumel nebo Maho, je charakteristická narůžovělou barvou. Délka vlákna se pohybuje mezi 3,1-3,8 cm, tloušťka 12-14 μm .

Americká bavlna „Upland“ – vlákna jsou krátká 1,9-2,5 cm, tloušťka 13-17 μm a barva je krémová. Název díky původu (Texas, Missisipi atd.).

Indická bavlna (Madras, Surat) – má dokonce kratší vlákna 0,6 – 2 cm a nejsou obvykle moc kvalitní, tloušťka se pohybuje v rozmezí od 14-22 μm . Kromě vláken nejlepší kvality, které se používá na hrubé příze, nejsou zařazeny do procesu předení.[19]

b) Bavlna v Itálii

V Itálii pěstování bavlny nemá velký úspěch a to hlavně z klimatických důvodů, skoro vůbec se již nepěstuje ani na Sicílii (největší výrobce v Itálii). Proto je základní surovina pro zpracování v bavlnářských firmách dovážena ze zahraničí; především z USA (28 %), středoasijských zemí (13%) a Pakistánu (12%).

Zpracování bavlny je nejdůležitějším odvětvím textilního průmyslu v Itálii. Nesplňuje jen spotřební požadavky země, ale vyváží i velmi kvalitní výrobky do zahraničí. Výroba se pohybuje kolem 2,1 miliónů metru metrických přízí a 1,6 miliónů metrů tkaniny a to díky 560 společnostem v 664 zařízeních (86 přádelen, 410 tkalcoven, 64 integrované společnosti) s celkovým počtem 3,13 miliónů vřeten 40,765 tkacích rámců z toho jsou většina automatizované stroje. Bavlnářský průmysl se téměř výhradně nachází v Lombardii a Piemontu; některá zařízení jsou i ve Veneto, Ligurie, Toskánsko a v jižní Itálii.[12]

Nejvýznamnější bavlnářské firmy v Itálii:

Carlo Bonomi – předností této společnosti je to že, zušlechťuje vlákno bavlny jakožto „chudé“ vlákno a vyzdvihne ho na excelentní úroveň. Přes výzkum a výběr těch nejlepších vláken až po dokončovací práce tato firma

se snaží vytvořit co nejlepší řetězec vysoké kvality, kde kreativita této značky má možnost ukázat své přednosti jako styl a jakost. Bavlnářská firma Bonomi je dnes jedním z lídrů v oboru výroby tkanin vysoké kvality, a konkrétněji v elastických materiálech přidaných v útku, jako například bavlněné corespun s jádrem z *LYCRA*®. Díky unikátnímu výrobnímu procesu, odborníci tohoto zařízení jsou schopni získat výjimečné tkaniny, které jsou oceněny a vyhledávány spotřebiteli. V laboratořích dokončovacích prací se využívají barviva a přísady slučitelné s životním prostředím, také díky využití velmi moderních zařízení.[16]

Filartex – tato společnost je schopna vyrobit až 3000 různých druhů přízí a to kombinací 35 různých surovin (bavlna, vlna, len, konopné vlákna, cashmere, *COOLMAX*®, *THERMOLITE*®, *LYCRA*®, *XSTATIC*® vlákno ze stříbra atd.) tyto příze poté transformuje v hladké příze jako například corespun, melange, kroucené, barevné, atd..Široká nabídka produktů a jejich zpracování má potřebu integrované logistické sklady, které zajišťují doručení objednávek v momentu potřeby. Čína a India kupují tu samou technologii, ale chybí jim naše zkušenosti v laboratořích a fantazie, kterými tato firma disponuje. Filartex je jediným výrobcem v Itálii, který zpracovává jako základní surovinu bavlnu Sea Island (jedna z nejkvalitnějších bavln na světě).[17][18]

New Marbas – Kvalitní výrobky jsou v první řadě zásluhou kvality surovin. Tato firma vybírá z nejlepších bavlněných přízí, která zaručuje kvalitu za dobré ceny. Díky dlouhodobým zkušenostem a přesnosti strojů jsou schopni vyrobit velmi jemné příze. Tato firma je certifikovaná pro výrobu tkanin pod jménem „Filo di Scozia“ (velmi jemná tkanina používaná na výrobu velice kvalitního mužského punčochového zboží). [19]

3.3.1.2 Len (LI)

Ze všech plodin, které postupně mizí z italských zemědělských krajín je len jedním z nich i když mají bohatou historii a tradici. Pěstování a zpracování lnu je jedna z nejstarších kultur. První zmínky jsou z období neolitu, mezi 3000 a 1000 p.n.l., kdy se z lidí, kteří se zabývali lovem, stali pastevci. I v egyptských hrobkách byl nalezen nejen oděv vyrobený z lnu, ale i byl využíván k obvazování mumií. V letech 1100-1300 našeho letopočtu již existovali velké výrobní centra a to zejména v severní Evropě (Irsko a Vlámko). Nejvíce byl rozšířen na přelomu 18. a 19. Století díky cestování Evropanů do Afriky a Asie, kde se začala prosazovat móda v koloniálním stylu. V Itálii (zejména v jižní části) existovala tradice, že nevěsty jako věno do manželství přinášeli ložní prádlo ze lnu.

a) Pěstování a sklizeň lnu

Setí lnu by mělo být provedeno na dobře připravené půdě, která takto zajistí rovnoměrnost sklizně (prostorové rozložení a hloubka zasetí). Množství použitého osiva k setí závisí na hmotnosti 1000 semen a schopnosti klíčení; za předpokladu, že hmotnost 1000 semne je 5,5 gramů a vypočítaná +/- 20% ztráta, v průměrné dávce na hektar pole by mělo využito od 120 kg a 140 kg semen. Semeno by mělo být zaseto nejméně v 2-3 cm hloubce. Tato operace je obvykle provedena klasickým secím strojem.

Len se vysazuje na jaře, nepoužívají se skoro žádné hnojiva a pesticidy (nebývá napadaná parazity a predátory). Období sklizně obvykle začíná, když třetina rostliny je bez listů (obvykle od poloviny července do poloviny srpna). K sklizni se používají speciální stroje.

Následně se lněná vlákna změkčují oddělením zdřevnatělých částí a to je možné dvěma způsoby (rosením/máčením). Poté následují další operace jako: lámání (kalandrují), potěrání, vochlování, předení. Ze 100% lněného stonku se získá : 9% lněné příze, 7% koudelové příze, 35% pazdeří, 15% semena, 10% tobolky, 3% odpad a 20% ztráty rosením nebo máčením.[6]

Tabulka 2 - Vlastnosti lněných vláken (elementární vlákno)[6]

<i>Délka vlákna</i>	25 - 30 mm
<i>Jemnost</i>	10 - 2,85 dtex
<i>Tloušťka</i>	15-18 µm (mikrometrů)
<i>Pevnost</i>	4,4 - 5,3 mN/dtex (za mokra 115-120% té za sucha)
<i>Tažnost</i>	0,6 - 1,8% (za mokra 0,7 – 2,2 %)
<i>Měrná hmotnost</i>	1,44 g/cm ³

Lnářské příze se rozdělují na:

Příze koudelky – vyráběné z lněné koudele (kratší hrubší vlákna), jako technologie se používá mykání a poté protahování, předou se buď za sucha nebo za mokra. Příze jsou hrubší, tvrdého omaku (požití na technické tkaniny a obaloviny apod.)

Příze koudelové česané – získána z koudele česanou technologií, která se podobá vlnářské česané technologii. Příze je jemnější, hladší s charakteristickým omakem (použití na šatovky, dekorační tkaniny, oblekovky apod.).[6]

a) Len v Itálii

Itálie vždy byla vhodným místem pro pěstování lnu a to zejména v zemědělských oblastech v Lombardii, Venetu a Kampánie. Využívali pěstování lnu k získání dvou produktů: lněného oleje (extrahovaného ze semen; používán v té době v nově vznikajících průmyslových odvětvích na výrobu barviv, inkoustů k tisku s využitím v textilní výrobě) a textilních vláken (jejich předení a vzešlé příze ke tkaní, toto id roku 1873 v Národním institutu na zpracování lněných a konopných vláken).

V oblastech mezi Neapolí a Casertou se pěstoval len již v období Etrusků. Díky dobrým klimatickým faktorům a dobré půdě se zde

pokračovalo v pěstování lnu až do 50. Let minulého století. Pěstování a zpracování lnu je Itálii bráno jako umění se starověkými tradicemi, potřebné k výrobě mnoha spotřebního zboží. Je to činnost, která vytváří hospodářskou hodnotu, respektuje životní prostředí a zvyšuje hodnotu krajiny. Aktivita, která má vše k tomu, aby přilákala nové mladé kreativní podnikatele.[7][8]

Nejvýznamnější lnářské firmy v Itálii:

Tessitura Enrico Sironi: tato firma založena roku 1892 z Gallarate se věnuje zpracování a následnému tkaní lnu. Zabývají se jak předením lněných vláken za vlhka (získávají se tím kvalitní hladké a leské příze, které jsou používány zejména na oděvy a ložní prádlo jako ručníky, prostěradla, ubrusy, kapesníky a dokonce i speciální plátna k malbě), ale i předením za sucha (získávají se tím chlupaté a hrubé příze určené k obalovinám a technickým účelům). Ke tkaní používají nejnovější automatizované stroje, které dovoluje utkat materiál v mnoha různých vazbách a to i v žakárových, damaškových a sametových.[22]

Lanificio Canapificio Nazionale: založena roku 1873, zabývá se jak předením vláken za vlhka tak i za sucha. Roku 2003 se sloučila tato firma s Zignano Tessile (další důležitá textilní firma, která se zabývá zpracováním lnu). Jejich tkaniny jsou poté využívány jak v oděvním tak i v nábytkářském průmyslu. 100% lněných vláken jsou získávány z evropských zdrojů. Jen velmi vysoká kompetence s kombinací využití pokročilých technologií, může garantovat realizaci zcela jedinečných produktů, o čemž svědčí také množství vláken vyrobených ročně – více jak 4 miliónů kilogramů.[33]

Bellora: založena roku 1883 v té době nazývaném textilním okrese Varese. Hned od začátku se tato firma specializovala ve zpracování lnu. Od 60.let minulého století vyrábí nejen klasické textilie, ale i konfekční výrobky pro vojenského zásobování (italská armáda, námořnictvo a letectvo). V 70.letech

se stává jedním ze tří evropských lídrů ve výrobě lněných tkanin (další dvě firmy jsou Solbiati e Libeco). Ve světě je tato firma známá vynálezem a vytvořením tkaniny tzv. Nido d'ape (Včelí hnízdo).[30]

Solbiati: založena roku 1874 v Busto Arsizio (Varese), zabývá se zpracováním lněných vláken, které jako surovinu získává hlavně z Francie a Irska a jiných evropských států. Jeden z vedoucích této firmy Vittorio Solbiati zjistil, že nejlepším způsobem jak změkčit len je během jeho praní. Z tohoto měkkého lnu začali tedy vznikat světoznámé nestrukturované saka (saka pro všední nošení, často nepodšitá).[31]

3.3.1.3 Vlna (WO)

Vlna se začala zpracovávat až po rostlinných vláknech. Z archeologických nálezů je patrné, že se začala zpracovávat asi před 5000 lety a byla rozšířena na několika místech a to v Andách, Egyptě, Malé Asii a západní Evropě. Řím si nechával dovážet surovou vlnu z Řecka, Galie a Afriky, aby ji poté nadále zpracovali různé řemeslné střediska v Itálii.

Španělsko bylo ve 14. století velkým centrem zpracování vlny a chovu merinových ovcí. Jemnost merinové vlny umožňovala již v té době výrobu krásných a pevných damašků. Po čase toto plemeno bylo zavedeno i do Francie a Anglie a to na konci 16.století a do Ameriky až na začátku 19.století. V Itálii se Florencie stává městem textilu, ale Francie byla světovým centrem vlny, kde veletrh, který se pořádal ve městě Champagne a přitahoval pozornost prodejců a kupců ze všech zemí.[39]

a) Získávání vlněných vláken

Vlna je přírodní vlákno, které se získává z srsti ovcí, některých druhů koz, králíků, velbloudů a lam. Tato operace je dosažena stříháním srsti zvířat – získáváme tím ovčí rouno (u ovce se tato procedura provádí většinou na jaře). Tato vlna je definována jako panenská vlna. Dalšími metodami je také její získání po porážce zvířete (tato vlna je definována jako činěná) nebo vigoňová vlna, která skončila jako odpad během průmyslového zpracování této suroviny

Zvířata z kterých se získává vlna jsou především tyto:

- Ovce merinové – tyto ovce pocházejí ze Španělska a jsou rozšířené po celém světě (Austrálie, Jižní Afrika a Amerika); mají velmi jemnou vlnu a to zejména tzv. „refina“ na bocích a lopatkách a „fina“ na stehnech (nejjemnější vlny mají průměr kolem 8,5 µm)
- Ovce anglické – tyto ovce vznikly křížením merinových ovcí a dělí se do 4 skupin a) Lesklé vlny – typy „Lincoln“ a „Cotswold“ a vlákna dosahují až 30,5 cm; b) Pololesklé vlny; c) Tmavé vlny – délka kolem 7-10 cm jsou tvrdší na omak („Southdown“- jedno z nejjemnějších vláken vůbec);d) Horské vlny – se liší co do délky a kvality („Blackface“ – hrubá dlouhá vlákna s vysokým podílem „Kemp“ vláken – krátká obloučková vlákna, ovce typu „Cheviot“ – se pěstují ve Skotsku a Anglii a vyrábí se z této vlny slavné skotské tweedy a ševioty.)
- Kozy anglické – tyto kozy jsou původně z Malé Asie dnes se pěstuje v Austrálii, Turecku, USA a na Novém Zélandě; získáváme mohérovou vlnu, která je vysoce lesklá a dlouhá (délka vlákna závisí na věku zvířete 1 rok = 23 - 30 cm)
- Kozy kašmírské – pochází z Indie, Tibetu a Číny, jedna z nejdražších surovin, z této vlny se vyrábí velmi jemné šály, šátky, svetry apod.
- Velbloudi – existují dva druhy africký (jeden hrb) a asijský (dva hrby); velbloudí srst se získává sbíráním v období línání (Čína a Mongolsko); používá se na výrobu pláštěů, kabátů ale i sak.
- Alpaka - je příbuzná velblouda, je menší než lama (delší krk), čím je zvíře mladší tím má srst jemnější; dva druhy vláken Huacaya – 80% podílu na celkové srsti jsou výrazně obloučkovaná, Suri – 20% podílu z celkové srsti dlouhá, lesklá, jemná vlákna bez obloučků (jako mohérová vlákna).

- Králík angorský – vlákna získaných z těchto zvířat mají vynikající tepelně izolační vlastnosti; pěstuje se v řadě evropských zemí a tato vlákna se využívají na výrobu klobouků.

Tabulka 3 - Vlastnosti vlněných vláken [39]

	<i>Vlna ovčí</i>	<i>Vlna kozí</i>	<i>Vlna velbloudí</i>
<i>Délka vlákna</i>	5 - 30 cm	23-30 cm (angorská koza) 4-12 cm (kašmířská koza)	3 - 30 cm
<i>Tloušťka</i>	8,5 – 90 μm (mikrometrů)	15-90 μm (mikrometrů)	12-100 μm
<i>Pevnost v tahu</i>	0,9 - 1,8 mN/dtex (za mokra 70- 80% té za sucha)	1,1 - 1,3 mN/dtex	1,6 mN/dtex
<i>Tažnost</i>	25 – 35% (za mokra 25- 50%)	25 - 30 %	39-40%
<i>Navlhavost</i>	16 – 18%	-----	-----
<i>Měrná hmot.</i>	1320 kg/m ³	-----	-----

b) Zpracování vlny

Vlněné vlákna se zpracovávají dvěma základními technologiemi:

- Výroba česané a poločesané příze – hlavní výrobní stupně jsou:
Mísení – Mykání – Česání – Předřádání – Dopřádání;

využívá se k zpracování merinové vlny, většina přízí se vyrábí ze směsí s umělými vlákny a to až do jemností 10 tex; pro lehké svrchní oděvy.

- Výroba mykané příze – postup zpracování je kratší, po mykání se přechází rovnou k dopřádání; z „Cheviotů“ a hladkých vln (na tweedy a hrubší svrchní ošacení) poslední dobou se tato vlákna využívají na výrobu kobercových přízí, výplň přikrývek a polštářů.

Všechny příze se soukají a z velké části i skají, protože pevnost jednoduchých přízí není dostačující (bez skaní když se např. využívá jako útek).[39]

c) Vlna v Itálii

V Itálii se zpracování vlny ve větším měřítku rozšířilo na začátku 12. století. Více než v sektoru chovu se specializovalo v umění dokončovacích prací (u materiálů). Nejvíce se zpracovávala v Toskánsku a Florencii. Obchodníci nakupovali hrubé tkaniny nejdříve v Maroku a Španělsku a poté na severu, ve Francii a Anglii, poté je odváželi do Florencie, kde je nechávali zušlechtit a dokončit a poté je opět prodávali.

Na začátku 15. století, ale konečně přechází i v Itálii na výrobu vlněné tkaniny než jen na její zušlechtování. Již v tomto období jsou ve Florencii více jak 300 laboratoří s 30 000 zaměstnanců.

V 18. století v období průmyslové revoluce byli zavedeny první mechanické stroje na spřádání a tkaní (spinning Jenny a Mule, které se používají ještě dnes). Výrobní proces zažívá velké zlepšení a zrychlení.

Farmy z anglických kolonií, Austrálie, Nového Zélandu a Jižní Ameriky uspokojují vzrůstající poptávky po surovině. První místo v sektoru zpracování vlny zůstává anglickému zpracovatelskému průmyslu a to z toho důvodu, že se na starém kontinentu tento průmysl vyvinul později.

Německo, Francie a poté i Itálie se snažili, během následného století,

zmocnit tohoto prvenství a to inovačními technologiemi a originálními designy textilií.[3][13]

Nejvýznamnější vlnářské firmy v Itálii:

Paoletti – tato vlnářská firma byla založena roku 1795 ve městě Follina, roku 1860 byla zakoupena v Německu technologie pro spřádací proces od té doby se firma neustále rozrůstala a zakupovala nejnovější technologie dostupné na trhu. Stále více konkurenční globální trh vede tuto firmu k nalézání nových a inovativní způsobů zušlechťování textilií. Díky flexibilitě této výrobní struktury, jsou schopni (i jenom sdílením vyžadované barvy nebo vzorku textilie) uspokojit požadavky zákazníka během pár dní a vytvořit požadovanou textilií se všemi požadovanými specifiky. [34]

Luigi Zanieri Spa – tato firma zahájila produkci roku 1952 a od té doby vyrábí vysoce kvalitní vzorované tkaniny a to v továrně která je situovaná v Prato; provozují kompletní výrobní proces zpracování vlny (barvení, předení a tkaní), díky tomu jsou schopni zajistit kvalitu, vynikající a včasný servis zákazníkům. Dnes je tato firma předním výrobcem barvené vlněné příze.[35]

Cangioli – tato firma byla založena roku 1859 v Prato; během následujícího století se zabývala výrobou tkanin pro svrchní oblečení a armádní potřebu (1. a 2. světová válka), vlněné deky známe pod jménem Pinquino (Tučňák). Postupem času se začali více a více zabývat oděvními vlněnými tkaninami a v současné době se zabývá exklusivně jenom produkcí vysoce kvalitních vlněných tkanin.[40]

3.3.1.4 Hedvábí (SE)

Hedvábí je přírodní proteinové vlákno živočišného původu, z kterého se vyrábí velmi jemné a kvalitní textilie. Hedvábí je získáváno z určitého druhů hmyzu z řádu nočních motýlů a hedvábí používáno pro výrobu textilií je získáváno z kukly bource morušového, ve většině případu rodu *Bombyx mori*. *Bombyx mori* je druh motýla čeledi *Bombyciade*.

K prvnímu zpracování bource morušového k účelům získání hedvábí došlo nejspíš 2700 let před naším letopočtem. Podle čínské legendy, nevěsta císaře Huang Ti, 14 letá dívka jménem Hsi Ling Shi, objevila první způsob předení hedvábí. Chov a zpracování bource morušového se rozšířila po celé Číně, což způsobilo, že se hedvábí stalo velmi vyhledávané a požadované v ostatních zemích. Již v roce 139 př.n.l. se otevřela nejdelší obchodní cesta z východní části Číny až do zemí Středozemního moře. Toto spojení se nazývalo Hedvábná stezka. Do roku 300 n. l. se výroba rozšířila do Indie a Japonska. Nakonec se výroba rozšířila i do Evropy a Ameriky.

Již během 18. a 19. století Anglie byla v popředí zpracování hedvábí na Evropském trhu. Díky průmyslové revoluci byly vynalezeny tkací elektrické rámy a válcové tiskárny. V polovině 19. století byl dokončen rozsáhlý vědecký výzkum bource morušového, který otevřel cestu k více vědeckému přístupu k výrobě hedvábí. V současné době je tato výroba mix starých a moderních technik. [12]

b) Získávání hedvábných vláken

Bourec morušový vyrábí hedvábí ve dvou žlázách, které jsou umístěny paralelně v těle larvy. Hedvábí se skládá z proteinů shromažďovaných v těchto žlázách, larva je vytlačuje dvěma otvory situovaných na stranách úst „zvlákňovací trysky“ .

Tento sekret (Fibroin) tuhne při kontaktu se vzduchem, hlava se pohybuje a vytváří okruh, který opisuje 8 a takto vlákno vytváří kuklu kolem larvy. V tomto kokonu ze surového hedvábí se vyskytuje až 3-4 km hedvábného vlákna. Z toho je kvalitní hedvábí „gréz“ jen 400-1500 m a zbytek vlákna je v dalších dvou vrstvách: vnější vrstva kukly z kterého se vyrábí tzv. šapové hedvábí (přebytek sericinu) a část kukly nejbližší k larvě (je velmi tuhé), které je nepoužitelné.

Larvě trvá 3 až 4 dny vytvoření kukly s 20-30 soustředěnými vrstvami složené z jednoho jediného vlákna, poté larva 20-30 dní spí a promění se na motýla.

Vlákna se smotávají z kokonu namočených v teplé mýdlové vodě. Tato operace se provádí smotáváním vláken z více kokonů najednou. Tyto vlákna jsou ještě na povrchu opatřena sericinem.

Tabulka 4 - Vlastnosti hedvábných vláken [13]

<i>Délka vlákna</i>	400-1500 m
<i>Jemnost</i>	cca 1 dtex
<i>Tloušťka</i>	13-15 μm (mikrometrů)
<i>Pevnost</i>	3-5 cN/dtex (za mokra 80% té za sucha)
<i>Tažnost</i>	18-25% (za mokra 25-30 %)
<i>Měrná hmotnost</i>	1250 kg/m ³

Existuje také hedvábí získávané z kokonů divoce žijících motýlů – lišajů. Bourec ricinový – hedvábí Eri, Bourec dubový čínský – Tussah, bourec dubový Yamamai .

Nadále se vyskytují také 3 typy indického planého hedvábí – Tasar, Eri a Muga.

a) Zpracování vláken

Surové hedvábí smotané ze zámotků se nazývá gréz. Obsahuje ještě kolem 30% sericinu a teprve po jeho odklížení v louhu dostane vlákno správný lesk a ohebnost. Úbytek váhy, které vlákno utrpělo během louhování se nahrazuje tak, že se napouští různými solemi.

Gréz se zpracovává ve tkalcovně jako jednoduchá příze z 2-8 nití gréze s velmi nízkým zákrutem v jemnosti až 10 tex nebo jako skaná příze.

Podle stupně zakroucení se rozeznávají příže:

- Trama : 2-8 nití gréže s [S] zákrutem (80 -100 Z/m); jemnost se pohybuje mezi 20/22 dtex
- Organsin: 2x skané s [S(Z)] zákruty (400-1000 Z/m); jemnost se pohybuje mezi 18/20 dtex
- Krep: 2-8 nití gréže, které jsou silně skané (2000 – 4000 Z/m)
- Mušelín: 1 nit gréže [S/Z] (1500 Z/m); monofil
- Šapová: útržky vláken dlouhých 20-40 cm; jemnost příže až 2,5 tex; výrobní postup je podobný spřádání česané vlny

c) Hedvábí v Itálii

V Itálii, zejména v Palermu a Catanzaro, kde bylo hedvábí známo díky byzantské dominaci, byl chov bource morušového velmi důležitý a to kvůli jeho podpoře v zemědělském hospodářství a výrobě/obchodu tkanin. S průmyslovou revolucí chov bource morušového zaznamenal velký vývoj, zejména na severu Itálie v okolí Como a Forlí. Tyto oblasti, spolu s San Leucio (Caserta), jsou ještě dnes světově uznávanými výrobci zboží z hedvábí.

Chov bource morušového v Itálii začíná kolísat v období mezi dvěma světovými válkami až po vymizení posledních chovů a to kvůli třem faktorům: počátek výroby syntetických vláken, změny v zemědělských organizacích a zahraniční konkurence. Výroba vláken je tedy v Itálii prakticky vymizelá a italské firmy, které vyrábí hedvábnické zboží a tkaniny z čínského hedvábí, Zpracovávají vlákna za pomoci moderních technologií a dosahují tak vysoké kvality výrobků určeny pro módu a nábytkový textil. V současné době, nicméně, s industrializací asijských zemí a zvýšení jejich technologické úrovně a kvality, je hospodářská soutěž neúnosná a tak mnoho italských výrobců jednoduše jen komercializují s jejich značkami a výrobky vyrobených v zahraničí.[3]

Nejvýznamnější firmy v Itálii:

Clerici Tessuto: tato firma byla založena roku 1923 a zabývá se výrobou vysoce kvalitních materiálů. Zabývá se výrobou hedvábných přízí, tkanin a plošných textilií nejvyšší kvality, mimo jiné také provádí barvení, různé zušlechťovací a dokončovací práce.[36]

E. Boselli & C.: tato firma založena roku 1898 v Olgiate Comasco (Como) se již od počátku zabývala výrobou hedvábných přízí; ve 30. letech minulého století začali také s výrobou viskózových a acetátových vláken a poté v letech 50tých a 60tých polyamidových a polyesterových vláken; v dnešní době jsou jednou z mála firem, která vyrábí takto rozsáhlou škálu textilních vláken na vysoké úrovni, také protože neustále investuje do nových inovačních technologií.[37]

ALOIS Tessitura Serica Srl: tato firma založena roku 1885, se zabývá výrobou velmi kvalitních hedvábnických tkanin, které skoro ze 60% vyváží do zahraničí, vyspělé technologie a inovace v procesu společně s užitím designu a stylu zaručují úspěch u klientů; specializují se ve výrobě velmi drahocenných damašků, lampasů, brokátů apod.[38]

3.3.2 Chemická vlákna z přírodních polymerů

Vlákna z přírodních polymerů jsou tvořena uměle, z přírodních polymerů, resp.modifikací přírodních polymerů.

Celulóza je přírodní polymer, který je nejčastěji využívaným pro výrobu chemických vláken z přírodních polymerů. Existují také další dva typy vláken z celulózy a to:

- Z regenerované celulózy – podstatou vláken je čistá celulóza, která má podobné vlastnosti jako přírodní vlákna celulózová, ale jsou modifikované přetvářením celulózových řetězců

- Z derivátů celulózy – je vytvářena z derivátů celulózy (acetylcelulózy), tyto vlákna jsou termoplastická a jsou také méně navlhavé.

3.3.2.1 Viskóza (VI)

Tyto vlákna vytvářejí 80% chemických vláken z přírodních polymerů. Nejsou drahá, ale jejich způsob výroby je ekologicky neúnosný. Jako surovina pro jejich výrobu se používá smrkové nebo dubové dřevo.

Výroba může být buď kontinuální nebo diskontinuální. Viskóza byla objevena roku 1883 francouzským chemikem Hilairem Bernigaudem de Chardonnet. Tato viskóza byla vyrobena na bázi nitrocelulózy, ale byla extrémně hořlavá. Roku 1902 byl objeven způsob výroby viskózy použitím sirouhlíku. Roku 1906 začala průmyslová výroba tohoto vlákna, které se na počátcích bylo nazýváno jako umělé hedvábí a poté rajon.

a) Výroba viskózových vláken

Bukové nebo smrkové dřevo se rozdrtí na celulózovou drť (štěpky). Působením NaOH vzniká alkalická celulóza. Tento proces se nazývá zrání, tímto se zkracuje původně dlouhý řetězec celulózy. Poté nastává xantogenace, což je způsobeno působením sirouhlíku CS_2 a výsledný produkt je xantogenát celulózy (nažloutlá kyprá hmota). Xantogenát celulózy se rozpustí ve zředěném NaOH a tím vzniká roztok, zvaný viskóza.

Roztok viskózy se nadále filtruje, odvzdušňuje a takto je připravena na zvlákňování. Zvlákňování je provedeno do srážecí lázně, kde jsou přítomny H_2SO_4 , $ZnSO_4$ a Na_2SO_4 . Ze zvlákňovacích trysek se odtahuje vlákno, které vytváří podtlak uvnitř vlákna – následuje zborcení vlákna a z původního kruhového průřezu se vytváří typický obláčkovitý tvar.

Viskózová vlákna jsou silně bobtnavé ve vodě. Vlivem světla dochází k poklesu pevnosti.[44]

Tabulka 5 - Vlastnosti viskózových vláken [41]

<i>Jemnost</i>	Hedvábí: 67 – 660 dtec
<i>Tloušťka</i>	10-50 μm (mikrometrů)
<i>Pevnost</i>	1.9 - 3 cN/dtex (za mokra 4.4 – 8.8 cN/dtex)
<i>Tažnost</i>	20-30% (za mokra 25-35 %)
<i>Měrná hmotnost</i>	1500-1520 kg/m^3

a) Viskóza v Itálii

Mezi prvními fabrikami v Itálii byli Societa Viscosa di Pavia, Italiana Fabbriche Voscosa di Venaria a Italiana Seta Artificiale de Cesano Maderno, které se v letech 1920-1921 sjednotili s vytvořili velmi silnou společnost. V roce 1920 vyráběla ročně 500 000 kg, ale i přes krizi v roce 1929 už výroba překročila 9,5 miliónů kg ročně.

Dalšími místy, kde se začala vyrábět viskóza byla v Val d'Aosta (kde využili přítomnost elektráren), Pallanza, Gozzano (s procesem k výrobě měďnato-amonných vláken použitím jemné celulózy firmy Bemberg), Pizzinghettone (výroba kordy). Celkově Itálie dosáhla úctyhodného místa ve světové produkci viskózových vláken a zabývá se od výroby až k finálnímu zpracování výrobků z těchto materiálů.

Bohužel mnoho společností, které vyráběli viskózu v Itálii, přesunuli výrobu do zahraničí.[12]

3.3.2.2 Acetátové vlákna

Jedná se o vlákna z esterů celulózy. Patří do skupiny vláken z regenerované celulózy. Používá se buď jako 100% acetát nebo ve směsi s polyamidem nebo polyester na svrchní ošacená, podšívky a kravaty. Z Triacetátu se vyrábí filmové pásy.

Jako technické textilie jsou užívané v cigaretových filtrech a elektroizolaci. Jsou známé pod obchodními názvy Rhodia, Delene, Tricelon. Mezi známými firmami, kteří

se zabývají výrobou acetátu z celulózy jsou Mazzucchelli (používá k výrobě optických brýlí).[41]

a) Výroba acetátových vláken

K výrobě acetátových vláken se používá vysoce čistá celulóza (bavlněný linters po bělení a vyváření) nebo polynomická vlákna. Dochází k acetylaci, celulóza se nechá zbobtnat ve směsi $\text{CH}_3\text{COOH} + \text{H}_2\text{SO}_4 + \text{anhydrid } \text{CH}_3\text{-CO-O-OC-CH}_3$. Je to velmi silná exotermní reakce při níž dochází k depolymerizaci. Poté se provádí částečné zmýdelnění pomocí CH_3COOH a pak se vysráží do vody. Před zvláknováním se vyrobí spřádací roztok. Je možno zvláknovat buďto mokřím (do vody; dochází ke srážení; skoro se nepoužívá) nebo suchým způsobem (odpařování rozpouštědla a sušení). Poté se postupuje ke stabilizaci a nánosu preparace[42][44]

Tabulka 6 - Vlastnosti acetátových vláken[41]

<i>Jemnost</i>	84 – 660 dtec
<i>Tloušťka</i>	10-50 μm (mikrometrů)
<i>Pevnost</i>	1.1 – 1.4 cN/dtex (za mokra 60% těch za sucha)
<i>Tažnost</i>	20-40% (za mokra o 10 %)
<i>Měrná hmotnost</i>	1290-1330 kg/m^3

a) Acetátová vlákna v Itálii

Od svého debutu během druhé světové války s využitím jako potahy bojových letadel, začali procházet acetátová vlákna velkými změnami. Acetát byl jedním z protagonistů ve vývoji syntetických tkanin a plastů na bázi biologických materiálů.

Je využívána ve spoustě výrobcích. Jako např.: vysoce kvalitní herní karty, lepicí pásy a nové vysoce funkční filtry. I když přes 70% produkce

acetátu je využívána k výrobě filtrů pro cigarety, zbylých 30% je využíván v jiných aplikacích. Mezi historické firmy v Itálii, kteří se zabývali výrobou acetatových vláken byli Rhodiatoce, která přesunula výrobu do zahraničí a uzavřela závod v Itálii. Mezi současné výrobce v Itálii patří:[43][12]

Nejvýznamnější firmy v Itálii:

SILPLA s.r.l.: Od roku 1959, roku založení, se vývoj této firmy prakticky shodoval se silným růstem polygrafického průmyslu zrozen z řemeslných metod až k průmyslovým metodám, které nejen zvýšili objem výroby ale i kvalitu výsledných produktů. Sortiment této firmy je velmi rozsáhlý a zabývá se výrobou i jiných syntetických materiálů jako PES, PET, PVC.[23]

Mazzucchelli 1849: tato společnost byla založena roku 1849, dnes po více jak 160 letech je ve vedení této společnosti už šestá generace rodiny Mazzucchelli. Na počátku se tato společnost zabývala zpracováním přírodních materiálů, ale postupně tuto aktivitu opustila a začala se zabývat výrobou celuloidu „prvního termoplastického materiálu“ a poté acetátu z celulózy.[24]

3.3.3 Chemická vlákna ze syntetických polymerů

3.3.3.1 Polyamidová vlákna (PA)

Polyamidová vlákna jsou vlákna z lineárních makromolekul. Výchozím materiálem pro výroby je ropa. S výrobou těchto vláken se započalo v roce 1939, kdy Paul Schlack patentoval kaprolaktamový způsob výroby polyamidu 6. Tento polyamid se začal průmyslově vyrábět roku 1939. V roce 2009 se vyrobilo 3,5 miliónů tun polyamidových vláken (90% vlákna), z toho 600 000 tun v Evropě. Využívá se k výrobě punčochového zboží, sportovních oděvů, technických textilií a podlahovin. Při

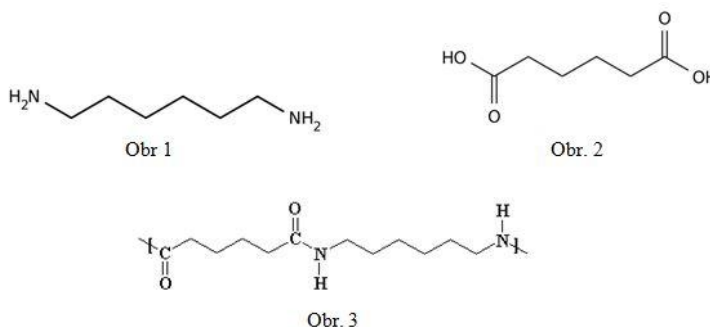
výrobě vláken se uplatnili 3 druhy polyamidů (čísla znamenají počet uhlíků v řetězci)[25]:

- Polyamid 6
- Polyamid 6,6
- Polyamid 11

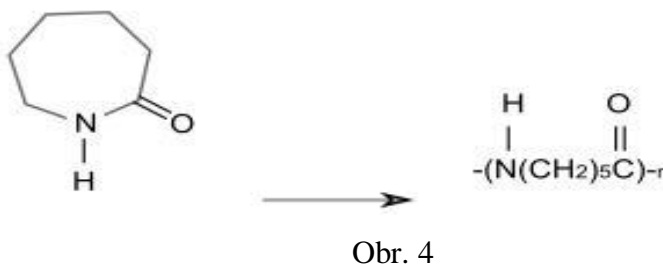
a) Výroba polyamidových vláken

Polyamidová vlákna se vyrábějí:

Polykondenzací - Touto cestou se vyrábí Polyamid 6.6 – Nylon - hexalmetyléndiamin (Obr.1) a kyselina adipová (Obr.2) se sloučí ve vodě v reaktoru. Z této reakce vychází nylonová sůl. Tato sůl se posílá do sušičky kde přebytek vody je odstraněn. Po vysušení nylonová sůl je poslána do reakční nádoby kde dochází k polymerizačnímu procesu. Tento chemický proces vyrábí roztavený Nylon 6.6 (Obr.3).

Adiční polymerizací laktámů - Touto cestou se vyrábí Polyamid 6 a Polyamid 11. Z kyseliny aminoundekanové získané z ricinového oleje polymerizací vzniká Polyamid 11 a z polykondenzací ϵ a kyseliny aminokaronové vzniká Polyamid 6 (Obr.4).[12]

Tabulka 7 - Vlastnosti Polamidu 6.6 a 6[12]

	PA 6.6	PA 6
<i>Bod tání</i>	256 °C	220°C
<i>Pevnost</i>	3.7 – 5.4 cN/dtex (za mokra 85-90% těch za sucha)	3.7 – 5.2 cN/dtex (za mokra 85-90% těch za sucha)
<i>Tažnost</i>	25-40% (za mokra 20-50 %)	25-40% (za mokra 20-50 %)
<i>Měrná hmotnost</i>	1002 – 1490 kg/m ³	1140 m ³

a) Polyamidová vlákna v Itálii

Polyamidové vlákna se začali vyrábět v Itálii v 50. letech 20.století. Mezi prvními společnostmi byla Rhodiatoce, Chatillon a Snia Viscosa. Polyamidová vlákna byla využívána především na výrobu punčochového zboží a sportovních oděvů.[12]

Nejvýznamnější firmy v Itálii:

Etaplast: Tato firma začala podnikat v tomto sektoru v roce 1977, díky neustálému vyhledávání nových technologií jsou jejich výrobky vysoce kvalitní a vyhledávané zákazníky.[26]

Radici Group: V roce 1941 tato rodinná firma začala podnikat v textilním sektoru a to výrobou textilních materiálů na výrobu ložního prádla a poté také koberců. V letech mezi 1960-1970 se začíná zabývat výrobou syntetických vláken a polymerů. V tuto dobu je jedním z největších výrobců polymerů Nylonu 6 a 6.6 v Itálii.

3.3.3.2 Polyesterová vlákna (PL)

Tyto vlákna je na prvním místě ve výrobě syntetických vláken (47,5% světové produkce). Polyester byl patentován v roce 1941. Použití těchto vláken je všestranné : pro svrchní oděvy, funkční textilie a technické textilie.

a) Výroba polyesterových vláken

Polyesterová vlákna se vyrábí polykondenzací kyseliny tereftálové a etylénglykolu. Pro zajištění vysoké čistoty se provádí tzv. předesterifikace. Tavenina se zvlákňuje do šachty, rychlost zvlákňování je 400-1500 m/min. Poté se dlouží, kde dojde ke krystalizaci a orientaci, poté se polyester fixuje, aplikuje se aviváž a řeže.[28]

Tabulka 8 - Vlastnosti polyesterových vláken[12][29]

<i>Bod tání</i>	258 °C
<i>Pevnost</i>	3.8– 7.2 cN/dtex
<i>Tažnost</i>	50-70%
<i>Měrná hmotnost</i>	1360 kg/m ³

b) Polyesterová vlákna v Itálii

V Itálii se začala produkovat polyesterová vlákna na začátku 40.let 20 století. Výroba polyesterových vláken je v této zemi velmi rozsáhlá a zabývají se její produkcí mnoho tuzemských firem.

Nejvýznamnější firmy v Itálii:

Fiberfil: Tato firma byla založena v roce 1995 a vyrábí polyesterové vlákna pro automobilový průmysl. [27]

Radici Group: Byla založena roku 1941. V letech mezi 1960-1970 se začíná zabývat výrobou syntetických vláken a polymerů. Mezi mnoha výrobky je výroba polyesteru hned po polyamidu nejdůležitějším výrobkem této společnosti .

3.4 Italské oděvnícké módní firmy

3.4.1 Moschino

Je známá italská módní značka založena roku 1983 stylistou Franco Moschino. V tomto roce je prezentována také nová kolekce pro dámský oděv, která má obrovský úspěch. Od roku 1985 začali také s výrobou pánského oblečení. V následujících letech se značka rozšiřuje a specializuje se na výrobu džínových oděvů. Na konci 80.let prezentují novou linii produktů Cheap Chic Žena a Cheap Chic Muž, revoluční kolekce levných oděvů – dostupných pro všechny.

Tato značka neustále vyrábí své produkty v Itálii i když je její pole působnosti nadále rozšiřuje na celém světě a to i v Asii. Je to jedna ze společností, která se velmi zajímá o nové technologie, které jsou dostupné na trhu, neustále obnovuje vlastní. Oděvy vycházející z této firmy jsou velmi kreativní, barevné a plné entuziasmu, které do nich vkládají kreativní módní návrháři firmy.[50]

3.4.2 Roberto Cavalli

Tato módní firma byla založena na počátku 60. let. Velmi populární se stala v 70.letech a to když si mezinárodní módní scéna všimne originálního designu patchwork, který okamžitě zaujme. V polovině 90.let má tato firma otevřeno mnoho obchodů po celém světě. V roce 2002 navrhuje i národní sportovní úbory pro cyklisty z Giro Italia. Tato módní značka se vyznačuje výrobou velmi luxusních a kvalitních

oděvů a doplňků. První linie produktů jako výroba látek je vytvářena a produkována v Itálii, bohužel sekundární linie je přesouvána do zahraničí kvůli nižším cenám pracovní síly (výšivky, konfekce oděvů apod.) [51][52]

3.4.3 Benetton

Italská oděvní firma, která byla založena roku 1965 má dnes více jak 6000 obchodů na celém světě a fakturuje něco málo přes 1,6 miliard eur ročně. Je to jedna z mále firem, která je ještě kompletně ve vlastnictví rodiny Benetton. Na začátku 70. let začíná s výrobou džínsových oděvů a na konci let sedmdesátých exportuje 60% svých výrobků. Bohužel tato firma se pyšní výhradní výrobou v Itálii i když to tak není. V roce 2006 bylo odhaleno, že tato značka vyrábí na „černo“ své oděvy v zemím jako je Turecko a našívá na ně falšně značky s nápisy Made in Italy. [54]

3.4.4 Golden Lady

Tato firma se specializuje na výrobu dámského punčochového zboží. Byl založena roku 1967 a dnes má pod sebou dalších sedm módních značek, které se zabývají punčochovým zbožím. Vlastní a vede 13 výrobních závodů, které jsou převážně v Itálii (7), Srbsku (2) a USA (4). Produkuje více jak 400 miliónů kusů punčochového zboží exportuje je do 70 zemí světa. Motem firmy je kvalita za dostupnou cenu pro všechny. [53]

4 Ekonomické zhodnocení možností a výhledu výrobce v oblasti textilií a oděvů v Itálii a vliv globalizace a cen

4.1 Globalizace evropského trhu

V devadesátých letech minulého století jsme se stali svědky sílícího trendu přesunu výroby oděvů do zemí globálního Jihu. Ve snaze snížit výrobní náklady se oděvní společnosti začaly stále více spoléhat na outsourcing. Trend zadávání výroby a následného nákupu hotových oděvů v asijských továrnách s levnou pracovní silou postupně posiloval.

Dnes si již nelze představit, že by se značky typu H&M, Zara, C&A, Gap, Adidas či Nike obešly bez výrobních kapacit, které nabízí Čína, Bangladéš, Kambodža a další země. Pro naprostou většinu známých značek byl přesun výroby klíčovým předpokladem ohromného úspěchu a dynamického rozvoje. Za posledních deset let přinesl tento způsob výroby oděvním firmám několikanásobné zvýšení zisků. Například největší evropský distributor rychlé módy, společnost Inditex (vlastník značek Zara či Massimo Dutti), mezi lety 2002 a 2011 zečtyřnásobil svoje zisky ze 438 milionů eur na 1,9 miliard eur.

Za úspěchem většiny těchto velkých oděvních společností ale není poctivý přístup k byznysu. Jejich zisky se zakládají na omezování lidských práv a masivním porušování pracovních standardů, které považujeme v Evropě za běžné. Zaměstnanci dodavatelských továren pracují dlouhodobě v podmínkách, které bychom směle mohli přirovnat k novodobému otroctví.

Extrémně dlouhá pracovní doba (šestnáct hodin denně není výjimkou), mzdy, ze kterých nelze zajistit ani základní lidské potřeby, a životu nebezpečné pracovní prostředí jsou krutou realitou pro většinu zaměstnanců. Snahy dělníků a dělnic hájit vlastní práva jsou opakovaně násilně potlačovány. Znovu a znovu dochází k tragickým nehodám, kdy při práci umírají stovky lidí, kteří pro nás šijí oblečení. Evropské a americké oděvní společnosti ale většinou jen tiše přihlížejí, přestože podstatou těchto problémů jsou právě jejich obchodní praktiky.

Oděvní společnosti do značné míry ovládají dodavatelské řetězce a mají mnohdy větší moc než země, kde se oblečení vyrábí. Hrozba přesunu výroby pryč ze země, která je závislá na exportu hotových oděvů, je stále přítomná. Pokud by k přesunu opravdu došlo, pro mnohé státy by to znamenalo sociální kolaps nepředstavitelných rozměrů. Proto mohou velké oděvní společnosti takřka neomezeně diktovat výkupní ceny i dodací podmínky, přičemž hlavním požadavkem není kvalita ani přijatelné podmínky výroby, ale neustálé zvyšování produktivity a nižší cena zboží.

Na negativní dopady svého byznysu jsou oděvní společnosti upozorňovány minimálně dvacet let. K odpovědnosti za existující problémy v dodavatelských řetězcích se stále staví liknavě. Pravidelně vydávají zprávy pojednávající o vlastní společenské odpovědnosti, kde veřejnosti neváhají sdělit, že „spokojenost každého zaměstnance je základem naší činnosti“, poukází na řadu „efektivních kroků k lepší budoucnosti“ nebo ve snaze udržet si zákazníka inzerují údajně „odpovědnou“ či „udržitelnou“ módu. Papír a kampaň unesou leccos. Ve skutečnosti se ale pracovní podmínky nelepší, popřípadě se daří řešit jen dílčí problémy, a to jen tehdy, když dojde k tragédii a oděvní společnosti se ocitnou pod drobnohledem a tlakem médií a veřejnosti.

Neutěšené situaci v globalizovaném oděvním průmyslu se vlastně nelze divit. Nejdůležitější je zisk za každou cenu a udržování prapodivného komfortu spotřebitelů, kteří jsou neustále ochotni nakupovat hodně věcí za málo peněz. Dokud nebudeme o našem spotřebním chování uvažovat v souvislostech a na základě nich pak také jednat, nic moc se zřejmě nezmění. Zaměstnanci oděvních továren budou dál pracovat v nelidských podmínkách a oděvní společnosti budou dál vydělávat na jejich utrpení, přičemž nám budou věšet bulíky na nos a servírovat vesele jeden módní brak za druhým.[46][47]

Tabulka 9 - Zahraniční obchod Číny (ČLR) podle jednotlivých zemí v mld. USD [46]

	Obrat	Vývoz z ČLR	Dovoz do ČLR	Saldo
EU celkem	546,1	334,0	212,1	121,9
USA	484,7	351,8	132,9	218,9
ASEAN	400,1	204,3	195,8	8,5
Hongkong	341,5	323,5	18,0	305,5
Japonsko	329,4	151,6	177,8	-26,2
Korejská republika	256,3	87,7	168,6	-80,9
Tchaj-wan	169,0	36,8	132,2	-95,4
Rusko	88,2	44,1	44,1	0
Indie	66,5	47,7	18,8	28,9

4.2 Platy, ceny výroby a jejich důsledky

Situaci textilního a oděvního průmyslu (TOP) můžeme hodnotit dle ukazatele tržeb více než kladně, a to zejména v textilním průmyslu, který bezmála dosáhl dvouciferného růstu tržeb. U oděvního průmyslu není situace tak příznivá jako u průmyslu textilního, ale i přesto můžeme hodnotit jeho výsledek jako dobrý a říci, že již po nějakou dobu jeho tržby oproti předchozím obdobím neklesají, ale víceméně stabilně rostou.

V zaměstnanosti je situace stále obdobná jako v přechozích obdobích, přičemž stále dochází k poklesu, který sice není v našem odvětví jako celku nijak výrazný, avšak při pohledu na samotný textilní a oděvní průmysl jsou patrné výrazné diference. V textilním průmyslu se pokles zaměstnanosti skoro zastavil, naproti tomu v oděvním průmyslu dosahuje více než 5 %. V oděvním průmyslu je však stále jedna třetina všech zaměstnanců odvětví, ovšem tržby dosahují pouze jedné osminy tržeb celého TOP.

Mzdový vývoj je v roce 2014 s hodnotou růstu blížící se 5 % na dobré úrovni. Vedoucí pozici v tomto případě má průmysl oděvní, který navýšil mzdy o 4,6 %. U textilního průmyslu bylo navýšení sice nižší, přesto dosahovalo solidních 3,8 %.

Produktivita, ta je již skoro tradičně vysoká a potvrzuje fakt zvyšujících se tržeb a snižování počtu zaměstnanců (zefektivňování výrobního procesu). Toto je vidět zejména u oděvního průmyslu, kde tržby rostou při výrazném snižování počtu

zaměstnanců. Naopak u textilního průmyslu můžeme vidět spíše opačný trend, a to růst tržeb, i přestože je počet zaměstnanců stabilní.

Zahraniční obchod, který je z hlediska textilního a oděvního průmyslu klíčovým, si v roce 2014 nevedl špatně. Textilní průmysl si stále udržuje kladnou bilanci zahraničního obchodu, u oděvního průmyslu je bohužel záporná, přičemž převažují dovozy nad vývozy, ovšem záporná bilance se neprohlubuje a udržuje se na přibližně stejné úrovni.[4][5][14]

4.2.1 Dodavatelé pro všechny

V posledních letech se zvýšily obavy kvůli nezákonnému chování, které charakterizuje mnoho čínsky vedených podniků v Prato. Nejen kvůli tomu, že v těchto podnicích zaměstnávají nelegální přistěhovalce, kteří pracují na „černo“, neplacení daní, dlouhým pracovním dobám (i během noci), ale i kvůli tomu že mnoho čínských firem, které doposud byli jen dodavatelského typu, přebýrají kontrolu nad kompletním výrobním procesem a distribucí jejich výrobků. Jako dodavatelé čínští podnikatelé pracují nejen pro italské společnosti, které mají zájem o rychlou dodávku a nízkou cenu pracovní síly, ale i pro společnosti které mají zájem o kvalitu a respektují zákony. Průzkum provedený několik let nazpátek mezi čínskými podnikateli ukázal, že mnoho těchto firem pracuje pro známé módní značky jako : Armani, Ferré, Valentino, Versace, Max Mara atd. Tyto společnosti jsou po daňové a pracovní stránce v pořádku, ale přesto platí těmto třetím stranám, aby pro ně vyráběli.

Dva televizní dokumenty o světové módě, které byli vysílány v letech 2007 a 2008, ukázaly jako první jak úzké vazby existují mezi subdodávkami zboží od čínských podnikatelů až přes dlouhý řetězec mnohdy nejasných vazeb s nejen italskými luxusními módními podniky: Fendi, Dolce & Gabbana, Prada, Dior, Ferré, Ferragamo, Valentino, Burberry, Chanel, Max Mara a Luis Vuitton.[9][14]

4.2.2 Rychlost zaplacená pracovníky

V Itálii v prosinci roku 2013 vyvolala mnoho emocí, tragédie v čínské továrně na výrobu oděvů low cost (v Prato), která vyhořela a během požáru zemřelo 7 lidí.

Tento požár se uskutečnil v oblasti Prata, kde se nachází desítky průmyslových hal, které jsou téměř všechny pronajaty čínským výrobcům, kteří operují v tzv. stínové ekonomice. Pracovní podmínky pracujících připomínají ty z jiných zemí: pracovní doba v kontinuálním cyklu, zamětnávání na „černo“, ubytovny přímo v průmyslových halách blízko strojů, dveře a okna zabarikádované mřížemi.

Tato tragédie zdůraznila neschopnost veřejných orgánů pro kontrolu pracovních podmínek, garantovat účinné a časté kontroly bezpečnosti a ochrany zdraví pracovníků.[55]

4.2.3 Platy

V Itálii, stejně tak jako v jiných zemích Evropské unie (Rakousko, Kypr, Dánsko, Finsko a Švédsko), neexistuje zákonná minimální mzda, výška platů je určena jednáním mezi sociálními stranami tj. sdruženími zaměstnavatelů a odbory a to prostřednictvím národních kolektivních smluv.

Hlavní národní kolektivní smlouvy (CCNL) v textilním sektoru jsou CCNL Textil-Oděvy-Móda pro průmysl, CCNL Obuvnictví pro průmysl, CCNL Textil-Oděvy-Obuvnictví pro malé řemeslné podniky. Smlouvy pro řemeslné podniky vykazují výrazné rozdíly v platech a to v řádu 150-200 euro hrubého měsíčně. Řemeslné podniky, které mají být definované jako takové, nemohou zaměstnávat více jak 19 pracovníků i když jejich výrobní proces se nemusí lišit od toho průmyslového. Pokud pro velmi známém módní značky cena pracovní síly nepřekračuje 8-10% z tržeb, pro řemeslné podniky to může být i 80% z obrátu oproti kapacitě vytvářet příjmy, které je o mnoho menší. I malé a velmi malé podniky se mohou rozhodnout použít a pracovat podle kolektivní smlouvy pro průmysl, který na rozdíl od toho pro řemeslné podniky dává za povinnost platit příspěvky za pracovníky do tzv. Integrované kasy, z které po dobu, když se podnik octne v krizi a nebo v nečinnosti, mohou vyplácet pracovníky. Řemeslné podniky nemusí tyto příspěvky platit, ale tím pádem jich nemůžou ani využívat.

V následující ch tabulkách jsou vyznačeny měsíční hrubé mzdy na různých pracovních pozicích*, v první tabulce podle CCNL Textil-Oděvy-Móda pro průmysl, a

v druhé podle CCNL Textil-Oděvy-Obuvnictví pro řemeslné podniky (platy pro rok 2016 jsou odhady) [55]:

Tabulka 10 - CCNL Textil-Oděvy-Móda pro průmysl

<i>Pracovní pozice</i>	<i>Měsíční hrubý plat 2014 (€)</i>	<i>Měsíční hrubý plat 2015 (€)</i>	<i>Měsíční hrubý plat 2016 (€)</i>
<i>Krejčí</i>	1 640,45	1 713, 70	1 734,05
<i>Střihač</i>	1 557,51	1 629,51	1 649, 51
<i>Konfekce celého oděvu</i>	1 522,81	1 592, 06	1 611,29
<i>Konfekce jednoduché</i>	1 415,57	1 479, 01	1 496,63

Tabulka 11 - CCNL Textil-Oděvy-Obuvnictví pro řemeslné podniky

<i>Pracovní pozice</i>	<i>Měsíční hrubá mzda</i>	<i>Měsíční hrubá mzda Textil-Oděv 2014-2016***</i>	<i>Měsíční hrubá mzda Obuvnictví 2014-2016***</i>
<i>Dělník složité zpracování</i>	<i>1 311,75 (T-O) 1 319,20 (Obuv.)**</i>		
<i>Dělník středně složité zpracování</i>		<i>1 282,03 (2014) 1 323,03 (2016)</i>	<i>1 290,56 (2014) 1 330,80 (2016)</i>
<i>Dělník jednoduché zpracování</i>	<i>1 203,47 (T-O) 1 211,67 (Obuv.)**</i>		

* V těchto platech není zahrnuto: individuální zvýšení platu související se služebním stářím a soukromé dohody zvýšení platů mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem.

** (T-O) : Textil-Oděv; (Obuv.): Obuvnictví

*** Pro pracovní pozici Dělník středně složité zpracování je zajištěno roční zvýšení platu o 65 euro hrubého (ročně)

Tyto platy s ohledem na životní náklady v Itálii jsou přesto nízké. Například měsíční náklady na život průměrného pracovníka v textilním průmyslu v Itálii jsou (svobodného, žijícího na malém městě): jídlo – 230 euro, hypotéka/pronájem jednopokojového bytu – 350 euro, účty za služby jako elektrika, plyn, televizní poplatky, popelnice, telefon a internet - 150 euro, automobil (pojištění, daň z vlastnictví, opravy) – 110 euro, oblečení – 50 euro, zdraví – 30-50 euro, příležitostní obědy mimo pracovní jídelnu a bary – 70 euro. Sečteny tyto výdaje náklady jsou kolem 1000 euro měsíčně. Pokud tyto výdaje odečteme od průměrného čistého platu 1150 euro (mnoho pracovníků nedosáhne ale ani 900 eur měsíčně), zbyde něco málo přes 100 euro, které je možné uspořit a dát na stranu. Není, ale vzato v potaz možnost nečekaných výdajů, v tom případě je možné, že pracovník má větší náklady než mzdu jde do mínusu.

Pro mnoho zemí, je bohužel důležitější tzv. ekonomický rozvoj, než důstojnost lidského života a pod záminkou vytváření atraktivního prostředí pro investice ze zahraničí, stanovili minimální mzdy hluboko pod pojem důstojnosti. Země, která přesahuje všechny meze je Bangladéš, kde denní mzda je 1,67 €, hned za ní Indie s 1,72 €. Čína je naopak již na 5,82 € denně a Turecko na 8,40 €. Na evropském žebříčku vyhrává Moldávie s 2,36 € denně, poté Ukrajina s 2,66 €, Rumunsko 4,43 €, Bulharsko 4,60 € a Srbsko 6,30 €.

Tabulka 12 – Měsíční minimální mzdy v roce 2014 v textilním průmyslu ve světě [55]

Bangladéš	50,32 €
Indie	51,70 €
Moldávie	71 €
Ukrajina	80 €
Indonésie	82,14 €
Rumunsko	133 €
Bulharsko	139 €
Čína	174 €
Srbsko	189 €
Turecko	252€

Závěr

Vlastnosti, kterými byla značka *Made in Italy* ve světě velmi známa se začínají pomalu ztrácet. Ne protože by se zmenšila kvalita designu, flexibility a kreativity těchto malých firem, která mají své silné kořeny v bohaté řemeslné kultuře, ale protože rychlá evoluce konkurentů a trhu neustále hledá vedle těchto silných kořenů i místo a podněty k růstu těchto firem. Nejen co se týče z dimensionální stránky, ale také ze stránky zvýšení tržní síly a udržení dobré pověsti u zákazníků a to nejen investicemi do nových technologií, ale i v umění řízení složitých organizací.

V letech světové krize 2006-2007 muselo spousta italských firem uzavřít činnost a to i v mnoha případech i firmy která byla na italském trhu po více jak 150 let. Nejvíce tato krize postihla bavlnářské, vlnářské a viskózové sektory.

Naštěstí je konkurenční tlak zmírněn vynikající kvalitou italských výrobků, to bohužel ale neplatí o produktech střední kvality (kde tyto výrobky jsou čím dál tím méně schopny konkurovat).

Mezi velmi kvalitní italské výrobky je pánská móda, která je záviděníhodná na celém světě. Nejen kvůli velmi kvalitním materiálům, které jsou vybrány pro jejich realizaci, ale i díky i excelentní modelaci střihů klasických pánských oděvů. V Itálii muži více jak všichni ostatní muži s ostatních zemí světa si velmi zakládají na vnější vzhled. Je velmi důležitý ze společenského hlediska a elegance a styl v každém okamžiku (práce, volný čas, společenské akce) je neustále vyžadována. Proto mnoho italských firem na výrobu pánské módy se neustále adaptuje podle současných trendů a nutností – nepřekvapí tedy nikoho fakt, že existují desítky různých střihů, způsobu kompletace pánských obleků a designatur materiálů tak, aby byli vždy pohodlně a hlavně vhodně oblečení pro každou příležitost.

Příkladem toho mohou být například na púl vypodšívkané saka z materiálu jako je lehká vlna, které jsou ideální v letním období nebo naopak pánské elegantní svrchní kabáty, které jsou vypodšívkané a mají přidaný vnitřní odjímatelný kabátek, který je vyplněn zateplovacím materiálem (peří, vlna, směs syntetických vláken) bez toho aby tento přidaný objem nějak změnil nebo zdeformoval střih a padnutí modelu. Tyto kabáty jsou ideální jak v zimním období tak i v jaře a na podzim.

Tyto nápady a mnoho dalších jsou výsledkem dlouhých let sledováním trendů a hledáním nových možností využití materiálů a technologií. Proto je čím dál tím více nutné investovat více do inovací a kvality a bojovat s stále roztoucím trhem imitací a to větší kontrolou dodavatelských řetězců. Vypadá to, že systém dámské a zejména pánské módy je schopný úspěšně reagovat na zahraniční konkurenci a to díky inovacím a „upgradingu“ a to i když to znamená snížení tržního podílu v segmentech méně ziskových. Nezdá se, ale že Itálie využívá naplno možností, které integrace zahraničních investorů nabízí. Na tomto nepřidá ani fakt, že italské firmy, které jsou mnohdy malé velikosti a tím pádem nejsou schopny vybudovat stabilní dodavatelské a výrobní sítě v zahraničí. V příštích letech budou muset italské společnosti ukázat větší přítomnost na zahraničních trzích (zejména na tom čínském) a toto jim pomůže také před padělkami a napodobováním jejich produktů, protože ochrana známých značek je pro ně rozhodující.

I přes tyto všechny fakta i tak Itálie zůstává nadále v povědomí lidí celého světa jako (hned vedle Francie) kolébka módy a designu a není také náhodou, že se v Miláně pořádají, dvakrát do roka světové módní přehlídky italských módních návrhářů, kvůli kterým přijíždějí lidé z celého světa.

Podle mého názoru se italský textilní průmysl bude nadále přesouvat čím dál tím více do zahraničí, ale design, know-how a výroba luxusního zboží zůstane v Itálii, jelikož je to jedna z pozitivních věcí na, které může být italský národ pyšný.

Bibliografické zdroje

- [1] BOSELLI, Mario. *Il Tessile Abbigliamento Moda nel mondo” Ieri, Oggi, il Futuro*, Miláno: Camera Nazionale della Moda Italiana, 2005
- [2] BOCCIARDELLI, P; MACIOCE, A.; ORIANI R.. *Innovazione, tecnologia e piccole e medie imprese*. Řím: Luiss Edizioni, 2000.
- [3] BRUNELLO, Franco. *Tessili e tinture in Italia lungo il cammino dei secoli II.,III.*Miláno: CIBA, 1961.
- [4] BUCCI, A.. *L’impresa guidata dalle idee, management dell’estetica e della moda*. Miláno: Edizioni Domus Academy, 1992,
- [5] BUSSACA, B.. *Il valore della marca tra post fordismo e economia digitale*, Milán: Egea, 2000
- [6] BUTTAZZI, G.. *Moda, arte, storia e società*. Miláno: Fabbri Editore, 1981.
- [7] CAMUFFO, A.. *Piccoli grandi capi, competenze per la produzione flessibile*. Miláno: Etas Libri, 1998.
- [8] CANCRINI, Clotilde. *Scenario competitivo del settore tessile-abbigliamento*. Diplomová práce. Řím: Sapienza Università di Roma, Katedra: Scienze della moda e del costume, 2006.
- [9] CERINI, G.; GRANDI, R.. *Moda, regole e rappresentazioni. Il cambiamento, il sistema, la comunicazione*. Miláno: Franco Angeli, 1995.
- [10] FORTIS, M.. *Il made in Italy*, Bologna: Il Mulino, 1998 .
- [11] ICE (Národní institut mezinárodního obchodu). *L’Italia nell’economia internazionale*. Řím: 2003.
- [12] PEDEMONTE, Enrico. *Fibre, tessuti e moda*. Benátky: Marsilio Editori, 2012.
- [13] TREMELLONI, Roberto. *L’Industria tessile italiana*. Torino: Giulio Einaudi 1937
- [14] WALKENHORST, P.. *Liberalizing Trade in Textile and Clothing: A Survey of Quantitative Studies*. Paříž: OECD, 2003.

Internetové zdroje

- [15] *Cotóne*, © 2012 [online]. [cit.2014-07-11]. Dostupné z:
<http://www.sapere.it/enciclopedia/cot%C3%B3ne.html>
- [16] *La Storia*, © 2014 [online]. [cit.2014-07-11]. Dostupné z:
<http://www.cotonificiobonomi.com/public/ita/Pagina93.asp>
- [17] *Core Spun Yarn*, ©2010 [online]. [cit.2014-07-11]. Dostupné z:
<http://stphilsaleveltextilesdept.blogspot.it/2010/04/core-spun-yarn.html>
- [18] *The Protagonist*, ©2006 [online]. [cit.2014-07-12]. Dostupné z:
<http://www.filartex.it/protagonist.html>
- [19] *Pruduzione di tessuti in cotone*, ©2005 [online]. [cit.2014-07-13]. Dostupné z:
<http://www.newmarbas.com/index.php/it/produzioni-tessuti-cotone-filo-scozia-polo/produzione-tessuti-cotone-mercerizzato-filo-scozia.html>
- [20] *Lino*, ©2006 [online]. [cit.2014-08-03]. Dostupné z:
http://pabs.assam.marche.it/pubblicazioni/7_O_lino.pdf
- [21] *La lunga storia del lino*, ©2003 [online]. [cit.2014-08-03]. Dostupné z:
<http://www.politicadomani.it/articolo/la-lunga-storia-del-lino-dalla-produzione-alla-tessitura>
- [22] *Tessitura*, 2005[online]. [cit.2014-08-03]. Dostupné z:
<http://www.lino.it/tessitura.cfm>
- [23] *Produzione*, 2007 [online]. [cit.2014-08-04]. Dostupné z:
<http://www.silpla.it/domande.asp?idtiponews=471>
- [24] *Storia*, 2011 [online]. [cit.2014-08-04]. Dostupné z:
<http://www.mazzucchelli1849.it/history.php>
- [25] *PA6 extrudovaný polyamid*, 2014[online]. [cit.2014-09-02]. Dostupné z:
<http://www.techplasty.sk//material/polyamid/pa6-extrudovany-polyamid>
- [26] *Chi siamo*, 2005 [online]. [cit.2014-09-02]. Dostupné z:
<http://www.etaplast.com/chi-siamo.html>
- [27] *Fiberfil*, 2014 [online]. [cit.2014-09-03]. Dostupné z: <http://www.fiberfil.it/it/>
- [28] *Poliestere*, 2014[online]. [cit.2014-09-03]. Dostupné z:
<http://www.treccani.it/enciclopedia/poliestere/>

- [29] PET, ©2013 [online]. [cit.2014-09-23]. Dostupné z:
<http://www.pslc.ws/italian/pet.htm>
- [30] *Storia*, ©2010 [online]. [cit.2014-10-14]. Dostupné z:
<http://www.bellora1883.com/eu-it/bellora-1883-storia.aspx>
- [31] Tessuti, © 20142010 [online]. [cit.2014-10-14]. Dostupné z:
http://www.solbiati.info/ITA_prodotti_01.php
- [32] *Lanificio*, ©2013 [online]. [cit.2014-10-15]. Dostupné z:
http://www.lanificiocolombo.com/it_it/lanificio
- [33] *Storia*, ©2014 [online]. [cit.2014-10-15]. Dostupné z:
<http://www.linificio.it/storia>
- [34] *Noi*, ©2012 [online]. [cit.2014-10-15]. Dostupné z:
<http://www.lanificiopaoletti.it/homeit.html>
- [35] *Chi siamo*, ©2007 [online]. [cit.2014-10-15]. Dostupné z:
<http://www.lanificiozanieri.eu/chi-siamo-it.html>
- [36] *Chi siamo*, ©2012 [online]. [cit.2014-10-15]. Dostupné z:
<http://www.clericitessuto.it/chi-siamo/>
- [37] *Azienda*, ©2014 [online]. [cit.2014-11-05]. Dostupné z:
<http://www.boselli.it/azienda.htm>
- [38] *Tradizione*, ©2014 [online]. [cit.2014-11-05]. Dostupné z:
<http://www.alois.it/TRADIZIONE.HTML>
- [39] *Le fibre*, ©2008 [online]. [cit.2014-11-05]. Dostupné z:
http://www.tassettiarredotex.it/le_fibre.htm
- [40] *Storia*, ©2015 [online]. [cit.2014-11-05]. Dostupné z:
<http://www.cangioli.it/index.php/cangioli/storia/1859/>
- [41] *Fibre artificiali*, ©2013 [online]. [cit.2014-11-05]. Dostupné z:
http://it.wikiversity.org/wiki/Fibre_artificiali
- [42] *Chi siamo*, ©2014 [online]. [cit.2014-11-05]. Dostupné z:
<http://www.solvay.it/it/markets-and-products/index.html>
- [43] *Nostra azienda*, ©2013 [online]. [cit.2014-12-08]. Dostupné z:
<http://www.sollini.com/>

- [44] *Technologia 2*, ©2007 [online]. [cit.2014-12-08]. Dostupné z:
<http://www.scuolaelettrica.it/media/classe2/tecnologia/tecnologia1/tecnologia2.php>
- [45] *Prodotti*, ©2014 [online]. [cit.2014-12-09]. Dostupné z:
<http://www.gibaplast.eu/prodotti>
- [46] *Destinazioni*, ©2013 [online]. [cit.2014-12-09]. Dostupné z:
http://www.infomercatiesteri.it/public/grafico4_16.png
- [47] *Čína: Zahraniční obchod země*, © 1997-2015 [online]. [cit.2015-02-12].
Dostupné z: http://www.infomercatiesteri.it/public/grafico4_16.png
- [48] *Ekonomický vývoj textilního průmyslu: Podívejte se na statistiku*, © 2009-2015 [online]. [cit.2015-04-02]. Dostupné z: <http://m.ekonomika.eurozpravy.cz/ceska-republika/114067-ekonomicky-vyvoj-textilniho-prumyslu-podivejte-se-na-statistiku/>
- [49] *Petr Mareš: Spousty módního braku za málo peněz*, © 2009-2015 [online]. [cit.2015-04-04]. Dostupné z: <http://www.materialtimes.com/jak-to-vidi/petr-mares-spousty-modniho-braku-za-malo-penez.html>
- [50] *Moschino e l'interpretazione del Made in Italy*, © 2015 [online]. [cit.2015-04-04]. Dostupné z: <http://www.mark-up.it/moschino-e-linterpretazione-del-made-in-italy/>
- [51] *Dove producono le griffe di Made in Italy*, ©2015 [online]. [cit.2015-04-04]. Dostupné z: <http://www.mffashion.com/it/archivio/2005/06/02/dove-producono-le-griffe-del-made-in-italy>
- [52] *History*, ©2015 [online]. [cit.2015-04-04]. Dostupné z:
http://www.robertocavalli.com/index_rc.plp#/special%20projects/history
- [53] *Storia*, © 2011-2015 [online]. [cit.2015-04-04]. Dostupné z:
<http://www.goldenladycompany.com/it/storia.aspx#ad-image-0>
- [54] *Benetton*, © 2015 [online]. [cit.2015-04-04]. Dostupné z:
http://it.wikipedia.org/wiki/Benetton_%28azienda%29
- [55] *Nuovo report su quanto é vivibile labbigliamento in Italia*. © 2015 [online]. [cit.2015-04-04]. Dostupné z:
<http://www.abitipuliti.org/salariodignitoso/2015/01/23/quanto-e-vivibile-labbigliamento-in-italia/>